

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za ino-
zestvo Din 40.— neobvezno.

Oglas: po tarifu.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafova ulica št. 5/1.
Telefon št. 72, ponoči tudi
št. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 36.Inseratni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 493Podružnici: Maribor, Barvarska ulica
št. 1. — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri pošt. čk. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.849 - Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 29. marca.

Vprašanje ankete v zadevi vojnih priprav na albanskih mejah se noče premakniti z mrtve točke. Naš odpor proti temu, da bi preiskavo izvršila veleposlaniška konferenca v Parizu po svojih vojaških strokovnjakih, ima učinek; poskušajo se stvar modificirati v toliko, da bi anketo izvršili zastopniki Francije, Anglije in Nemčije, kar bi, kar se tiče svrhe objektivnosti, ne bila napadna sestava. Upira se taki kombinaciji Italija, ki noče biti samo opazovalni organ, marveč hoče imeti pravico povsem aktivne udeležbe. Jasno je, da take vloge naša kraljevina Italiji na svojem teritoriju nikdar ne more priznati, nikakor se ne more Italiji priznati, da ni na zadevi udeležena v pristranskem smislu in nedvomno je, da se je s svojim nastopom diskvalificirala za nas do toliko mere, da je ne moremo pod nobenim pogojem priznati položaja preiskovalca. Vsi pomisleki, ki so se v naši državi pojavili proti anketi, dobe najhujši povdarek, ako bi bila udeležena tudi Italija.

Spričo tega, da se anketa, ki bi jo izvršilo Društvo narodov, trdovratno upira Italija, res lahko sledi posledica, da ankete sploh ne bo. Gotovo pa je, da bi afera končala s tem rezultatom, ako bi se našel nekdo, ki bi podal prikladno formulo za izhod iz nje, zadovoljujoč obe strani. Zakaj javno mnenje v Evropi ne dvomi več, da je Jugoslavija glede obdolžitve udeležna in anketa bi bila samo še formalna likvidacija afera; na meritorni njen del ne polaga nihče več važnosti.

Ali pri tem prihajajo iz Albanije vedno bolj vznemirljive vesti. Situacija postaja vedno bolj nevezdržna. Jasne slike si sicer ob njih ni mogoče napraviti, ali podoba je, da si je režim Ahmeda bega vzgojil toliko nasprotnikov, da se splošno nezadovoljstvo veča od dne do dne. Kako vloga igra pri tem Italija, je še nepojasnjeno, oziroma sploh ne more biti pojasnjeno. Morda pa nam namesto odgovora zadostuje prevdarek, da more imeti jadranska sosedja koristi od vsakega prevrata in da je potemtakem zainteresirana na vsakem, pa naj ga pripravi in izvede kdorkoli.

Tako ostane Albanija prej kot slej nemirni kot Balkanskega polotoka; okrog nje so koncentrirana tako rekoč vsa nasprotja tega dela Evrope, posredno ali neposredno. Zato ni čudo, da se je baš sedaj pojavila znova zahteva po balkanskem Locarnu, in sicer v prvi vrsti z angleške strani.

Predvsem želi Anglija, da bi se spor radi Albanije likvidiral za trajno. Zato želijo v Londonu, da bi se tiranski pakt preuredil v taki obliki, da bi mogle pri tem sodelovati Italija, Jugoslavija in Grčija. Z angleške strani se je že takoj ob prvih vestih o italijansko-jugoslovenskem konfliktu naglasilo, kako napadno je bilo, da Italija ni poslušala nasveta in k tiranski pogodbi pritegnila še Jugoslavijo. — Toda v sedanji obliki težko da bi se dal tiranski pakt raztegniti na Grško in Jugoslavijo, zakaj nemogoče si je misliti, da bi hoteli ti dve garantirati obstoj politični režim v Albaniji. Saj nasprotuje ta določba osnovnemu načelu naše balkanske politike in pomeni vmešavanje v notranje zadeve posamezne države. Vrh tega si je težko predstavljati, da bi bila praktično izvršljiva taka garancija notranje-političnega stanja. Pakt glede Albanije bi bil tedaj mogoč med tremi sosedami le, ako bi se omejil na garancije zunanje-političnega stanja. Toda pristavitvi je treba pri tem, da na žalost tu ni pričakovati popolnega pomirjenja, dokler se Italija ne odreče svojih protektorskih in zavojevalnih aspiracij v Albaniji.

Drugačnja je zadeva z balkanskim Locarnom. Ko se je pred dvema leti pojavila ideja balkanskega garancijskega pakta, — takrat jo je sprožila Grčija, baš v trenutku, ko ni mogla obnoviti prijateljskih in zavezniških pogodb z Jugoslavijo — so se balkanske države izjavile v načelu za tak pakt, dasi so v podrobnostih pogodb stavile v zvezo z različnimi pogoji. Ki se morajo še prej izpolniti. Naša kraljevina je izjavila, da se morajo najprej države na Balkanu med seboj sporazumeti v vseh spornih zadevah, ki še obstoje med njimi.

To stališče je bilo gotovo pravilno. Zakaj balkanski pakt bo zanesljiva garancija za mir na tem delu Evrope šele, ako bodo odstranjeni vzroki nesporazumljenosti ali celo napetosti med posameznimi državami. Taka pogodba pa bi bila danes posebno potrebna, seveda bi temeljila na solidnih osnovah. Pogoj je, da sklenemo poprej pogodbo z Grčijo, za katero je bilo že toliko pogajanj, pa doslej še vedno brez uspeha. Drug, še važnejši pogoj je, da se doseže sporazum z Bolgari. V tem pogledu je za znakoviti precej izboljšanja na obeh straneh, tako v javnem mnenju kakor tudi na oficijelnih mestih. Ako so vesti, da je češkoslovaški zunanji minister Beneš povzel inicijativo za sporazum med nami in Bolgari, točne, bi bil to vsekakor znak, da je delo pomirjenja

Velja Vukičević pripravlja novo vlado

Pogaja se z Demokrasko zajednico. — Pogoji: Uzunović in Maksimović morata iz vlade. — Uzunovičeva akcija za sporazum z radičevci. — Radičev telegram kralju. — Seje Narodne skupščine bodo odgojene?

Beograd, 29. marca, p. Proračunska debata gre h koncu. Jutri zvečer ali najkasneje pojutrišnjem zjutraj bo vladna večina definitivno sprejela državni proračun. Sedaj se politični krogi zopet bolj zanimajo za druge dogodke, ki se pripravljajo, da dozore po sprejetju budžeta v skupščini. Vedno bolj prevladuje mnenje, da se takoj po sprejetju budžeta odpravi formalna kriza vlade. Ker je pred skupščino obtožnica notranjega ministra Maksimovića, ki mora po zakonu o ministrski odgovornosti priti na dnevni red zbornice najkasneje do 5. aprila, ako minister ne bo zahteval podaljšanja roka za 10 dni, je vsa pozornost radikalov obrnjena na sondiranje terena za ta dan. Forsirajo se pogajanja z Demokrasko zajednico, da bi dosegli njen vstop v vlado in tako pripravili to skupino do tega, da umakne svojo obtožnico.

Pogajanja z davidovičevci vodi minister Vukičević, katerega akcija je zadnje dni precej živahnejša. Trdi se, da je že dobil pozitivne obljube. V imenu DZ se razgovarja dr. Marinković, Aleksander Mijović in dr. Angelinović. Pogajanja se vrtilo okrog tega, da dobi zajednica pet ministrov. Vstopili bi Marinković, Špaho, Grol, Mijović in še en musliman. Iz vrst radikalov se imenujejo kot kandidati: za ministrstvo narodnega zdravstva Aleksander Savić, za pravosodje dr. Nikola Subotić, za javna dela Milorad Vujičić, za prosveto pa zopet Miša Trifunović. Davidovičevci stavišajo za pogoji za umik obtožnice proti Maksimoviću, da izpadeta iz vlade sedanji ministrski predsednik Uzunović in notranji minister Maksimović Dok-

tor Sršić bi še nadalje ostal v tej kombinaciji. Paralelno akcijo pa vodi Uzunović z radičevci. G. Uzunović bi se hotel obdržati z Maksimovićem na krmilu z novo koalicijo z radičevci in morada tudi s klerikalci. V političnih krogih se mnogo komentira dejstvo, da je Stjepan Radić na najvišjem mestu brzolajno sporočil, da je njegov klub glasoval za proračun vojnega ministrstva v pričakovanju, da bo pozvan na sodelovanje v vlado. Izjava radičevcev povodom glasovanja o proračunu ministrstva vojne in mornarice se je splošno smatrala kot ponudba za vstop v vlado. Klub je podal to izjavo po izrecnem nalogu Stjepana Radića, ne da bi bil o tem popreje diskutiral.

Zvečer se je mnogo govorilo o tem, naj bi se seje Narodne skupščine prve dni aprila odgodile za delj časa. Vlada nima pripravljene nobene gradiva za skupščino.

Popoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri so klerikalci postavili nekatere zahteve glede finančnega zakona, ki pa jih je finančni minister odločno odklonil. Po seji je izjavil ministrski predsednik Uzunović novinarjem: »Govorili smo o amandmanih, ker gre proračunska debata h koncu. Razpravljali smo o besedilu, da se ne bi pripetila kaka pogreška. Na vprašanje novinarjev, kaj pride za budžetom, in ali se Narodna skupščina odgodi, kakor se govori, je izjavil Uzunović: »O tem nismo govorili. Odločitev je pri predsedniku skupščine v sporazumu z načelniki klubov. Dobro veste, da je vlada vedno na razpolago parlamentu.«

Zaključna ponočna seja finančnega odbora

V zadnjem hipu je vlada svoje amandmane še poslabšala in radikalni ter klerikalci so jih brez ugovora odobrili. — Tudi sol ostane poleg petroleja strogo monopolizirana. — Na potu k diktaturi. — Svarilna govora poslancev SDS Demetrovića in dr. Popovića.

Beograd, 29. marca p. Včerajšnja ponočna seja finančnega odbora je trajala do pol 6. zjutraj, ter je dovela diskusijo o amandmanih in pooblastilih, ki jih je predložila vlada. Naknadno je še poročali, da je minister financ v amandmanu, po katerem se s 1. aprilom vsi državni zvaniki in služitelji prevedejo v dnevnice, vstavil izjemo, ki izvzema iz te odredbe državne policijske stražnike, detektive, policijske agente in zvanikične finančnih kontrol. Državni odbor bo štel 32 članov z ministrom vred. Vlada je tudi umaknila amandman, ki je odredil temeljito reorganizacijo uprave državnih monopolov. Sol ostane še nadalje izključno monopolski predmet, kakor tudi petrolej.

V diskusiji o splošnih določbah finančnega zakona sta posl. SDS dr. Svetislav Popović in Juraj Demetrović opozarjala na mnoge nedostateke.

Poslanec Demetrović je ugotovil, da današnje razmere najbolj dokazuje neurejenost naših prilik. Amandmani ne morejo prinesiti zaželenega uspeha, ki ga zahtevajo splošni interesi države. Metode ki jih uvaja, pomenjajo javno pot k diktaturi. Na ta način se nikakor ne ozdravljajo naše gospodarske prilike. Prihod generalov v vlado znači negacijo parlamentarnih načel in uvajanje diktature. Na inozestvo je napravilo zelo neugoden vtis ko je bil imenovan za prometnega ministra general. Splošno se je govorilo, da se pri nas težje mobiliziralo, ne pa komercializiralo. Tudi pooblastilo vladi, s katerim se ustvarja državni odbor je dokaz, da korakamo k diktaturi. Vlada hoče pač posnemati Mussolinija. Je pa pri tem zelo nespretna. Današnja vlada ne predstavlja večine ne naroda in tudi ne skupščine, saj je vsak del njene lastne večine sam proti njej. Da je kabinete v manjšini med narodom, kažejo najbolj izidi oblastnih volitev. Vlada bi morala javno pokazati svoje namene in ne uvajati prikrito diktature. Vlada postopa tako, da se parlament sam ubija. Finančni minister ne skriva, da zagovarja diktaturo, kar se pač najbolje vidi iz njegove knjige, kjer izraža mišljenje, da je diktatura edino sredstvo za ozdravljenje razmer v Jugoslaviji. Govornik protestira, da uvaža vlada amandmane, ki pomenjajo spremembo cele zakonodaje in izigravajo obstoj zakonodajnega odbora. To je kršitev ustave. Sedaj se demantira

tudi, če urade velikih županov in onemogoča izvedba dekoncentracije državne uprave. Gorostasna je določba, da postanejo doslej stalni zvaniki s 1. aprilom dnevniki in s tem nestalni. To je na glavo postavljena upravna politika in najhujša socijalna krivica. Govornik zahteva depolitizacijo državne uprave in odpravo partizanstva. Brez urejene uprave nas vodi pot v večji kaos. Današnja vlada odpravo izigrava načelo obstajne samouprave. Klasičen dokaz je čl. 170 n. ki postavlja srezke in oblasti proračune popolnoma pod komando ministra. To je proti ustavi in protizakonito ter nezdružljivo z načelom samouprav. O amandmanu, ki predvideva ustanovitev državnega odbora, je naglasil govornik, da bi ta odbor moral imeti le posvetovalen značaj. Sestavi naj se raje stvarna komisija ki naj bi izvedla vso reorganizacijo, ki si jo je zamislil minister. Govornik protestira proti uporabi pooblastil finančnega značaja brez zaslusanja finančnega odbora. (Tu je finančni minister izjavil, da sprejema predlagano spremembo, da se zaslusi finančni odbor pred uporabo pooblastil finančnega značaja.) Posl. Demetrović je potem obširno razpravljal o posojilu 500 milijonov dinarjev, ki ga misli razpisati vlada. Rekel je, da ne veruje v uspeh razpisa. Vlada bi morala najprej poravnati vse dolge, zlasti napram kmetom. Le ako podpiramo naše kmetce, moremo pričakovati dvig gospodarstva in šele potem se more misliti na razpisa posojila. Govornik se ostro izjavlja proti temu, da dovoli zbornica vladi pooblastilo, da donese uredbe, ki sprejemajo vse uradniško zakonodajo.

Potem sta govorila radičevca Tomo Vojković in Hadžiolman, kakor je sam, demokrat dr. Svetislav Popović obširno razpravljali o samoupravi in ugotovili, da vlada sistematično preprečuje njihovo delovanje.

Vladna večina je potem sprejela vse predlagane amandmane in odklonila vse izpremembe opozicije, med njimi predloge kluba samostojnih demokratov. Pribečević, dr. Žerjavi in dr., kakor je bila seja zaključena.

Prihodnja seja finančnega odbora se skljuje pisмено.

Neurje v Posni

Sarajevo, 29. marca, n. Danes je besnelo nad Sarajevom neurje z močnim viharjem, ki je podrł stolp neke džamije. Telefonske in brzolajne zveze so večinoma prekinjene. Velika škoda je tudi v okoliskih vaseh.

Velik požar pri Splitu

Split, 29. marca, n. Popoldne je izbruhnil požar v tvornici cikanamita v Dugem Batu v bližini Splita. Klub ogromnemu naporu ognjegašev, ki so jim pomagali tudi vojak, do večera ogenj še vedno ni pogasili. Bati se je, da pogori vsa tvornica, kar bi povzročilo več milijonov dinarjev škode.

Razprava o proračunih ministrstev končana

Danes bo skupščina pretresala še finančni zakon in amandmane ter se bo verjetno vršilo končno glasovanje o celokupnem državnem budžetu.

Beograd, 29. marca, p. Po otvoritvi današnje dopoldanske seje je bilo Narodni skupščini predloženo poročilo finančnega odbora o sprejetih amandmanih. Sledila je specialna debata o proračunu ministrstva za izenačenje zakonov. Minister dr. Vasa Jovanović je podal kratek ekspozé, v katerem je naglašal, da bo ministrstvo ukinjeno, čim bo donešen zakon o centralni upravi, kar se bo zgodilo takoj po končanem proračunu. Minister je že odpovedal prostore, kjer uraduje ministrstvo. V sledeči debati je posl. SDS dr. Dušan Bošković konstatiral, da to ministrstvo dosedaj ni izenačilo niti enega zakona. Ono je tvorilo le sinekuro, da so lahko poedini radikalni poslanci bili imenovani za ministre. Govornik očita vladi, da še ni postavila na dnevni red zakona o izenačenju davkov, ki je tako potreben

državi in vsemu prebivalstvu. Končno je protestiral proti nepravilnemu razdeljevanju kreditov Hipotekarne banke. Nato je večina mehanično glasovala za proračun tega ministrstva. Po krajšem odmoru je skupščina ob 11. dopoldne prešla na razpravo o rezervnih kreditih in pokojninah. Govoril je samo poslanec Neudorfer, kakor je sprejela večina tudi to postavko.

Sledila je diskusija o proračunu dohodkov. Govorili so poslanci doktor Žanič, dr. Sečurov in Jeremija Radojević, kakor je vladna večina ob pol 3. sprejela tudi ta proračun. S tem so vsi oddelki proračuna izglasovani, izvenzemski finančni zakon. Seja je bila ob pol 3. zaključena.

Prihodnja seja jutri dopoldne ob 9. Na dnevnem redu je razprava o finančnem zakonu z amandmani.

Italija povzroča nove težave

Italija dosledno odklanja mednarodno preiskavo in hoče direktno pogajanja. — Fašistična natolcevanja. — Kako mislijo v Berlinu. — Nove nesramnosti poslanika Bodrera.

Pariz, 29. marca, s. »Havas« poroča iz Beograda: Jugoslovenska vlada je brez omejitev sprejela inicijativo velesil radi preiskave na jugoslovensko-albanski meji, sedaj pa je radi odklonitve Italije odprta možnost, da bodo vsa vprašanja rešena v neposrednih pogajanjih med Beogradom in Rimom. V načelu je Beograd že pristal na take razgovore. Beogradska vlada je sporočila velesilam, da je po vestih, ki prihajajo iz Albanije, položaj tamkaj še vedno resen. Albanska mobilizacija se nadaljuje, in sicer pod vodstvom italijanskih oficirjev.

Berlin, 29. marca, d. Glede italijansko-jugoslovenskega spora ne verujejo tukajšnji politični krogi, da hoče Mussolini vojno z Jugoslavijo, ker sedanji čas za Italijo za to nikakor ni pripraven in ker se italijanska vojska popolnoma reformira. Mussolini gotovo računa s tem, da bo svoje namene na Balkanu dosegel tudi brez vojne. Da je temu res tako, dokazuje tudi miroljubno stališče Jugoslavije, ki ga je kazala za poslednje krize v Albaniji.

V poučenih krogih zatrjujejo, da Italiji nikakor ne preti kriza na Balkanu, ampak v severni Afriki, kjer se imajo vse interesirane države boriti z vedno večjimi težavami, kar se vidi že iz stališča Francije v Maroku. V severni Afriki utegne priti prav lahko do interesnega spora med Italijo in Francijo, kar bi rimsko diplomacijo veliko bolj zaposlilo kot pa položaj na Balkanu.

Anglija je predlagala, naj vojaški atašej velesil sestavijo kontrolno komisijo, ki naj bi pregledala jugoslovensko-albansko mejo in ugotovila, ali so italijanske obdolžitve utemeljene. Proti temu predlogu pa se Italija z vsemi silami upira, češ, da ne bi taka komisija ničesar opravila, ker bi se zbrane jugo-

slovenske čete že zdavnaj zopet razšle, preden bi komisija prišla na lice mesta. Mussolini ugovarja tudi, da bi bila taka komisija najboljšo sredstvo za zagotovitev miru na Balkanu.

Nemško stališče se v bistvu strinja z italijanskim, je pa odločno za to, da se ukrene le kaj takega, s čimer bi se obe stranki strinjali. Razmerje med Nemčijo in Italijo je dobro, čeprav je južna Tirolska še vedno odprta rana na narodnem telesu. Nemčija pa je z druge strani v vedno boljšem gospodarskem razmerju do Jugoslavije. Dobri odnosi do Jugoslavije, Madžarske in češkoslovaške odpirajo Nemčiji perspektive za političen razvoj, ki bo morda kdaj sam od sebe rešil vprašanje združitve Nemčije in Avstrije.

Pariz, 29. marca (pa.) V razgovoru z beogradskim dopisnikom »Petit Parisien« je izjavil italijanski poslanik Bodrero, da obmejno prebivalstvo Jugoslavije tvori komitaške bande. Razumljivo je, da ni mogla Italija, ki je prišla s privoljenjem velesil v Albaniji z velikimi civilizatornimi deli, mirno gledati, da bi bil njen trud uničen z neprestanimi nemiri. Mussolini je alarmiral evropsko javnost, da prepreči konflikt. Vojna je še vedno v latentnem stanju in vsak najmanjši dogodek ima lahko usodne posledice. Podpiranje komitašev onstran meje z municijo in orožjem povzroča lahko resne konflikte. Bati se je, da nastopijo v kratkem razni dogodki. Jugoslovenci so absolutno proti italijanskemu vplivu v Albaniji. Njih deviza je »Balkan balkanskim narodom«.

Rim, 29. marca, d. »Tribuna« poroča, da je pred kratkim poslala Francija Jugoslaviji 30 tankov, vrednih 18 milijonov frankov.

Fašisti nadaljujejo kampanjo proti naši državi

Famozni »Giornale d' Italia« hujska še naprej in izpodbija trditve našega zunanjega ministra o miroljubnosti naše države.

Rim, 29. marca, e. Glede spora z Jugoslavijo je italijanski tisk zadnje dni zelo rezerviran in ne prinaša več poročil iz inozemstva. Samo »Giornale d' Italia«, ki je prvi razbojal alarmantne vesti o dozdavnih jugoslovenskih vojnih pripravah, noče se utihniti.

V uvodniku pod naslovom »Italija in Jugoslavija«, toži danes ravnatelj lista, da se je jugoslovensko-albanski incident spreminjal po zaslugi raznih inozemskih publicistov in politikov v jugoslovensko-italijanski incident. Najhujše pri vsem tem pa je dejstvo, da pripisuje »inozemstvo« krivdo za ta incident Italiji. Tako se pritožuje »Giornale d' Italia«, ki med vrticami priznava, da so miroljubne izjave jugoslovenskih odgovornih činiteljev napravile velik vtis v inozemstvo, ki italijanskim izmišljotinam noče več verjeti. Zato skuša sedaj »Giornale d' Italia« izpodbijati trditve ministra dr. Perića, da hoče Jugoslavija živeti v dobrih odnosih z Italijo. List pravi v glavnem:

Po dolgotrajnih pogajanjih so bili odnosi med Rimom in Beogradom definitivno urejeni z netunskimi konvencijami. Te konvencije pa že dve leti čakalo na odobritev strani jugoslovenske skupščine. V tem času pa je beogradska vlada z novimi zakoni in odredbami onemogočila izvedbo mnogih točk teh konvencij. Glavne točke konvencij obstajajo v medsebojnem spoštovanju sedanjih mej in medsebojnih obvez in da ostanejo sedanji politični sistemi nespremenjeni. Te obveznosti pa so bile, zatrjuje list, ponovno kršene od jugoslovenskih odgovornih oseb. Dne 21. marca 1925. je general Milić govoril v Zarnetu o neodrešenih bratih. Manifest, ki ga je izdala Jadranska Straža ob priliki kraljevskega poseta v Dalmaciji, je govoril o etapi, ki jo mora Jugoslavija še izvršiti za svojo veličino. Kralj Aleksander je v Splitu govoril o našem

morju». Poveljnik splitske divizije general Daskalović je prepovedal, da bi se v mestu igrale italijanske skladbe. Skušal je tudi izgnati tri italijanske državljane, ki so optirali za Italijo. Premestil je v Makedonijo češkega muzika, ker je pošiljal svojo hčerko v italijansko šolo. Isti general je lani objavil knjigo o kobariški bitki in v tej knjigi žali italijansko vojsko. List pravi, da so vse to samo pojavi, ki pričajo o jugoslovenskem duševnem razpoloženju do Italije. Poleg tega pa navaja »Giornale d' Italia« še celo vrsto dejanj, ki pričajo po njegovem mnenju o neprijatelstvu Jugoslavije do Italije in ki so v diametralnem nasprotju z onimi dobrimi nameni, o katerih so pred par dnevi govorili jugoslovnski odgovorni politiki.

Beg albanskega prefekta

Sušak, 29. marca, n. Na begu iz Albanije je dospel semkaj bivši šef kabineta Ahmeda bega Zoga, Vasilij Kaluci, ki je bil zadnje čase prefekt v Valoni. Kaluci je bil Ahmedov pristaša, ko pa je predsednik albanske republike zaplaval v italofilskih vodah, mu je obrnil hrbet. Zato je Kaluci prišel pod stalno policijsko nadzorstvo. Kaluci se je zvečer odpeljal v Beograd.

Odprava vojaške kontrole na Madžarskem

Pariz, 29. marca, s. Veleposlaniška konferenca je sklenila, da vojaška kontrolna komisija na Madžarskem z 31. marcem t. l. preneha s svojim delovanjem. Člani komisije pa ostanejo na svojih mestih še do 15. maja t. l. da dokončajo razna dela in da sestavijo končno poročilo.

Ministrstvo za socialno likvidacijo

Dr. Gosarjeva pogrebna pesem socijalni politiki v naši državi. Kleroradikalna vlada odpravlja dosedanje socijalne pridobitve in humanitarne ustanove, istočasno ko z novim davčnim bremenom socialno upropača na tisoče malih ljudi.

V ponedeljek je Narodna skupščina razpravljala o proračunu ministrstva za socialno politiko. Ekspozice ministra za socialno politiko dr. Gosarja je ob tej priliki potrdil nanovo vse, kar smo že pisali o besedah in dejanjih klerikalne stranke v opoziciji in v vladi.

Dr. Gosar je priznal, da je proračun ministrstva za socialno politiko za 97.780.506 Din manjši kakor lansko leto, da so se izdatki za splošno socialno politično namene znižali za več kot 50 odstotkov, povedal je, da se na podlagi novega proračuna ukinejo oddelki za socialno politiko v Ljubljani, Zagrebu in Splitu, kar bo imelo za posledico še večjo centralizacijo v Beogradu, da se v invalidskih zavodih in pri dečjih ustanovah znatno zmanjša število uslužbenecv, da se odpravi izseljeniški zastopniki v New Yorku, ukinejo borze dela v Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani, krajne varnosti v Beogradu, Zagrebu in v Ljubljani itd. itd.

Kar je država storila pod prejšnjimi vladami v socialnem in humanitarnem oziru, se pod vlado kleroradikalne koalicije odpravlja in značilno je, da je prvi pogrebec pri tem voditelj slovenskih krščanskih socialcev dr. Gosar.

Minister za socialno politiko dr. Gosar govori, da pomenja to ukinitje socialnih in humanitarnih ustanov »prvo etapo na razvoju novega, gospodarskim in socialnim razmeram odgovarjajočega socialnega državnega skrbstva« (torej se nam obetajo še nadaljevalne redukcije socialnih in humanitarnih ustanov), istočasno pa priznava, da so krediti celo za to »etapo« premajhni. Kakor njegov tovariš dr. Kulovec, se dr. Gosar izgovarja na svojega prednika, ki je izdelal proračun. Ali je dr. Gosar pozabil, da SLS po lastnih svojih izdatkih ni vstopila v vlado, da nadajljale politiko prejšnjega režima, ki jo je tako ostro obhajala, temveč zato, da uveljavila »boljšo, novo« gospodarsko in socialno politiko? Zakaj je prejel, da je imela SLS tudi dovolj časa, da izpremeni proračun, v kolikor je pomanjkljiv in v kolikor ne odgovarja tej »novi« politiki?

Dr. Gosarjeva trditve, da smatra kot najnujnejšo socialno politično nalogo sedanje delo preskrbovanje ljudem dela in zaslužka, — kar smatralo za potrebno samo ob sebi umevno tudi drugi —, je navadna fraza, ker ne navaja nobenih konkretnih ukrepov za izvrševanje te naloge. Z redukcijami množičnih državnih uslužbenecv se ustvarja le nova brezposelnost in ker odpravlja ministrstvo za socialno politiko celo vrsto socialnih in humanitarnih ustanov, ki so doslej v veliki meri blažile posledice gospodarske in socialne bede, je položaj le še bolj žalosten.

Dr. Gosarjev ekspoze, ki ga je objavil tudi večerniki »Slovenec«, je pogrebna pesem socijalni politiki v naši državi. Pod nobeno vlado in pod nobenim dosedanjim ministrom za socialno politiko ni bil proračun tega ministrstva tako okrnjen pri najnujnejših potrebščinah, kakor pod dr. Gosarjem. Pravilno je posl. Demetović za Brusil g. ministru, da je njegovo ministrstvo za socialno politiko postalo ministrstvo za socialno likvidacijo!

Dr. Gosar navaja zmanjšanje in odpravo posameznih postavk s toliko ravnodušnostjo, kakor da bi bilo to samo ob sebi umevno. Tako pripoveduje, da je »za od-

sek za javno pomoč določenih samo 150.000 Din, kar pomeni, da bo mogel odsek letos dati samo skromne podpore v najtežjih slučajih,« ne da bi navedel najmanjši razlog za zmanjšanje te postavke. Nadalje povdarja važnost izseljeniške službe, krivdo za črpanje vseh postavk v to svrhu pa zvrta na finančni odbor, v katerem pa ni nihče drugi, kakor vladna večina klerikalcev in radikalov s pristankom ministra za socialno politiko Gosarja izglasovala to črtanje. Dr. Gosar pravi: »Če bi pri tem ostalo, bi pomenilo, da smo popolnoma opustili skrb za 700.000 naših državljanov v inozemstvu. Da to preprečimo, sem predložil amandman, v katerem se pooblašča minister za socialno politiko, da postavlja izseljeniške komisarije v inozemstvu na račun izseljeniškega fonda.« To se pravi, da se izseljeniške komisarije ne bodo več plačevale iz rednih izdatkov, ampak na račun fonda, namenjenega izselencem, v prvi vrsti za njihovo repatriacijo! Prikratkani bodo torej najbednejši izseljenci!

Nekaj sličnega je z državnimi posredovalnicami za delo, ki so v sedanjem proračunu črtane. Dr. Gosar napoveduje, da se bo posredovanje dela organiziralo s pomočjo fonda pri Državni hipotekarni banki, ki se zbira iz zavarovalnih prispevkov za brezposelnost. To se pravi, da si bodo delavci morali sami vzdrževati posredovalnico za delo, dasi v enaki meri služijo tudi delodajalcem, ki iščejo delovne moči. Invalidske podpore se znižajo od 400.000 na 320.000 Din, kar je bala vedno manj invalidov. Če je zadnje res, bi bilo edino umešno, da se posameznikom invalidnim sorazmerno zvišajo. Dr. Gosar sicer pravi, da se bo to zgodilo z reformo invalidskega zakona, jasno pa je, da se ta reforma ne bo mogla izvršiti, ako ni zanj v proračunu denarja.

V ostalem obstoji ekspoze ministra za socialno politiko dr. Gosarja iz obljub, ki pa so vse zelo problematične z ozirom na njegov okrnjen proračun. Kaj nal n. pr. rečemo, ako dr. Gosar vzklika, da zaščita dece mora ostati, obenem pa brani črtanje vseh postavk, ki so bile temu namenu posvečene? In enak je tudi z ostalimi socialnimi in humanitarnimi vprašanji! Edino, kar se more smatrati kot nekaj pozitivnega, je napoved zidanja stanovanj iz fonda za brezposelnost. A tu treba videti nalprej dejanja!

Reči moramo, da smo nad delom dr. Gosarja razočarani. Z njim so gotovo razočarani tudi vsi ki so pričakovali, da bo svoje socialno politične teorije, katere je svoje leta razvijal po raznih revijah in jih razkladal tudi v Narodni skupščini, znal na poseben drug način izvrševati, kakor pa je to storil, ko je postal minister za socialno politiko in njen prvi pogrebec.

Navedenih par primerov dokazuje, da je politika klerikalne stranke v sedanjih vladah protisocialna, da je v škodo najbednejšim ljudskim plastem in da so klerikalci zahtevali za ministrske sedeže vsa svoja načela o socialni politiki, ki so jih prej oznanjali, in da so postali pravi grobniki socialne politike. V umetnosti, ko strmoglavljajo z novim nečuvstvenim davkom na tisoče in tisoče malih privatnih nameštencev v še hujšo socialno bedo, z vneto pristopajo likvidaciji skromnih začetkov socialnega skrbstva v državi!

Politične beležke

G. Spaljaković in »Slovenec«

»Slovenec« napada pariškega poslanika Spaljakovića radi njegove znane izjave o našem sporu z Italijo in prav ima, da ga napada. Med drugim pravi: »Ker se ravno govori, da bo italijanski poslanik v Beogradu g. Bodrovo opoklican, bi mi za to mesto g. Mussoliniju najprej priporočali g. Spaljakovića. Boljšega zastopnika bi si Italija ne mogla izbrati; mi pa g. Spaljakovića tudi prav radi odstopimo.« Za delo in izjave naših poslanikov je odgovoren zunanji minister in z njim vred celotna vlada. Torej so za g. Spaljakovića odgovorni tudi klerikalni ministri. Pričakujemo, da klerikalci ne bodo ostali na pol poti, ampak bodo to, kar je zapisal »Slovenec«, tudi povedali v vladi ter zahtevali od zunanjskega ministra, da poslanika Spaljakovića odpokliče iz Pariza.

»Katoliška akcija« na Hrvatskem

Hrvatska klerikalna lista »Narodna Politika« in »Jadranski« obirno poročata, kako se je »Hrvatski katoliški narodni savez« v Zagrebu preobnovil v centralno Katoliško akcijo za zagrebovsko nadškofijo. Vse dosedanje klerikalne prosvetne organizacije na Hrvatskem se bodo organizirale v bodoče v Katoliško akcijo, ki bo imela v vsaki škofiji svojo centralo. Dosedanje klerikalne organizacije dobe novo skupno ime, temeljno načelo nove organizacije pa je to, da mora vse katoliško delo in življenje — tudi izven cerkve — biti pod upravo cerkvene hierarhije. Pravila za Katoliško akcijo, v kateri so poleg drugih klerikalnih organizacij tudi Orli in Orlice, je izdelala župnik Jelen škofovska konferenca in vse klerikalne organizacije v hrvatskih krajih se pozivajo naj se preobnovijo na podlagi teh pravil da b. bi bilo poslovanje edinstveno in v skladu z željami ter odredbami škofovskih konferenc. Zanimivo je, kako razlaga »Narodna Politika« stališče »Katoliške akcije« nampram politiki. Listi nazlažda, da se organizacije Katoliške akcije ne smejo baviti z aktivno politiko, s katero se imajo baviti politiki, ne pa prosvetni de-

lavci. Seveda pa se ta akcija ne izogiba vsakemu in celo indirektnemu (!) vplivu na politiko. Ako cerkev obsoja marksizem, je potrebno, da ga obsoja tudi člani Katoliške akcije. Ako cerkev obsoja liberalizem, ne smejo člani Katoliške akcije vleči jarma z liberalnimi strankami. Cerkev ima posebno pojmovanje o državi, posebno pojmovanje o dopustnosti, nedopustnosti in uporabljanju političnih sredstev! To se pravi, da ima Katoliška akcija na Hrvatskem, ki hoče biti na viden nepolitična, kakor pri nas v Sloveniji razne klerikalne prosvetne organizacije, biti le nekaka vzgojevalna organizacija članov bojujočih se cerkve, ki se ne more in ne sme odreči svojemu vplivu na javno politično življenje, ker j »živ organizem«. Da bo njeno delo čim smotnejše, mora biti pod nadzorstvom škofov, kajti edino škofje so po klerikalni odločitvi, ali se v javnem in političnem življenju vrši vse v skladu s cerkveno in njenimi političnimi cilji. Nekega dne bo seveda zopet prišel »Slovenec« ter bo govoril o svobodnemiselnosti pristave klerikalne stranke, o njeni neodvisnosti od škofov, o ljudski volji, ki se samostojno izraža v klerikalni stranki itd., kadar bo smatral to za potrebno na podlagi načela, da namen posreduje sredstva.

Obtožnica proti Maksimoviću in klerikalci

V zadnjem »Domoljubu« štamo: »Pred enim mesecem so nabasali veliki kanon proti notranjemu ministru Maksimoviću radičevci. Toda nabasali so ga s slamo in zato je bil učinek tudi temu primeren. Narodna skupščina se je smejala strašni nerodnosti radičevcev, ki kanon namesto z granato nabasajo s slamo. Skupščina je obtožnico zavrnila. To pot pa so nabasali kanon Davidovičevi demokrati ter ga namenili proti Maksimoviću. Vse se pa zdi, da to pot ni nabasan z radičevsko slamo, temveč s pristnim nabojem, ki ga težko pačel, kamor bo padel. Notranji minister bo moral vse sile napeti, da bo kanon, ki je namjermen, pravočasno drugam obrnil, kjer strel ne bo nevaren. Žerjavovski obtožnice niso podpisali, ker so sami zelo prizadeti — saj so baš žerjavovski najbolj divjali ter svajali neznošno strahovlado v cel državi.« Če bi klerikalni »Domoljub« ne pisal tako, kakor navajamo, bi bili mnenja, da ni več pod protektoratom ljubljanskega škofa in da v ista več na njem podpisana dva duhovnika kot odgovorna za njegovo pismo »Politično zavedni in nadvse »kulturni« volilci klerikalne stranke, ki jim je škofov tednik edina duševna hrana, pač ne smejo zvedeti da je prva obtožnica proti notranjemu ministru Maksimoviću samo zato propadla, ker so glasovali proti njej klerikalci, medtem ko druge obtožnice samostojnim demokratom ni bilo treba nič podpisati, ker jih za to ni bilo prosil ni in ker Davidovičevi demokrati niso več potrebovali kakor 50 glasov za njo. Za prvo obtožnico je glasovala celokupna opozicija proti radikalom in klerikalcem, pri drugi obtožnici pa se bo knalu pokazalo, ali bo Maksimović proti njemu namenjeni kanon, ki je po »Domoljubovemu« zatrdilo nabasan sedaj s pristnim nabojem, zopet tako obrnil, da bo klerikalci ponovno glasovali proti obtožnici. Kar se pa tiče »žerjavovcev«, ki imajo v Sloveniji samo dva poslance, jim je po našem mnenju le čestitati, ako so mogli uganiti »strahovlado« v cel državi. So pač fantje od fare, zato se tudi strahovlade klerikalcev, ki jih je desetkrat več kakor »žerjavovcev«, prav nič ne boje. Vsekakor smo mnenja, da bodo »strahovlade« žerjavovcev imeli klerikalci še dostikrat priliko občutiti, zlasti če bo »Domoljub« ostal tudi v bodoče tak, kakor je bil doslej pod blagoslovom resničnega ljubljanskega škofa.

Pokojnine starih upokojencev in »Slovenec«

Nedeljski »Slovenec« ponatiskuje iz beograjskega »Vremena« pritožbo nekega bivšega visokega državnega uradnika, da doživlja kot staroupokojenec manjšo pokojnino kakor pa drugi upokojenec, ki mu je bil nekdanj po činu podrejen in je bil upokojen po novem uradniškem zakonu »Slovenec« pristavlja: »No, da to so vse dobrote tistega uradniškega zakona, s katerim se SDS vedno tako baha, in je »Jutro« zagnalo takšen kritik proti klerikalni vladi, ki hoče vsaj nekatere pomanjkljivosti tega zakona zboljšati.« Resnica je seveda ta, da je bil uradniški zakon sprejet 1. 1923. v času homogene radikalne vlade, ki so jo podpisali klerikalci. Sedanji uradniški zakon je poslabšana izdaja bivšega Reiserjevega načrta, po katerem bi se morali tudi staroupokojenci prevesti na nove pokojnine, v sled česar so se ob glasovanju sam demokrati odrekli iz skupščine, medtem ko so klerikalci po dogovoru z radikali ostali v skupščini, da jim v slučaju potrebe omogočijo kvorum. Kar se pa tiče »Slovenčev« trditve, da hoče klerikalna vlada nekatere pomanjkljivosti uradniškega zakona zboljšati, pa bi bilo potrebno, da navedeta tako vlada kakor »Slovenec«, kaj misli zboljšati. Tega danes še nihče ne ve! Znano je samo to, da zahteva vlada pooblastilo za samovoljno izpremenjevanje uradniškega zakona, da hoče reducirati plače, gotovemu številu upokojencem pokojnine sploh odvzeti ter tudi podaljšati službeno dobo za pridobitev pokojnine. Ne samo »Jutro«, ampak vse opozicija v parlamentu zahteva, naj vlada predloži konkretne predloge za zboljšanje uradniškega zakona, pa bi bilo zato prav, da bi tudi enkrat »Slovenec« kot vladno glasilo prišel na dan s konkretnimi navedbami in ne samo s frazami in zabavljanji, ki ničesar ne pomenijo. Vsekakor bo s tem bolj ustregel uradnikom in upokojencem, kakor pa s svojimi bedastimi in neutemeljenimi napadi na SDS in »Jutro«.

Ali si že vojsan v Vodnikovo družbo?

Fašistična vojna nevarnost

Opozorilo francoskega lista.

Pariz, 27. marca.

V »Rappelu« je objavil ravnatelj tega dnevnika Edmond Du Mesnil uvodnik, v katerem ugotavlja, da pripravlja Italija novo vojno.

»Za dalj časa«, piše Du Mesnil, »sem poučen o vojnih pripravah Italije, o bojovnih načrtih gosp. Mussolinija. Italijanski prijatelji, ki so črpali svoje dokaze iz dobrih virov, so mi predložili točna in overljiva dejstva. Potniki, ki so pred kratkim prepotovali Balkan, so mi zatrjevali, da tam diši po smodniku, in so opazili vse simptome preteče vojne. Z druge strani sem izvedel, da so bili za vojake godni mladeniči neke sosedne Jugoslavije nenadno odpoklicani iz Francije domov. Ze od 9. decembra 1926 sem tekom svoje polemike z gosp. Catyjem, ravnateljem »Figaro-a«, o Mussoliniju, opozoril na sumljivo delovanje Italije v Albaniji. Pokazal sem, da je gosp. Mussolini pod pretezo gospodarske ekspanzije pripravil albanski teren v svrhu ofenzive proti Jugoslaviji. Na »ducejevo« pobudo se je ustanovila družba z začetnim kapitalom 50 milijonov lir, z navedenim namenom, da se zgradi cestno omrežje in zagotovi življenska zmoglost Albanije.

Vse te gradbe so se dogotavljale pod vodstvom laških pijoitrskih častnikov, preoblečenih v podjetnike, in so imele prikrit, toda nepobitno vojaški značaj. Vsi mostovi so bili preračunani na nosilnost 200 ton in širokosti, ki dopuščajo prehod topniških parkov. Prejel sem resnejše novice, ki sem jih priobčil vladi. Zvedel sem, da so bile znane tudi v Beogradu. Zato se nisem čudil nenadnemu incoignito prihodu jugoslovenskega kralja v Pariz v decembru 1926.

Z druge strani je že skrajni čas vedeti, da je Italija zgradila na Sijelji in otoku Rodu orjaska pomorska oporišča. Angleško časopisje je nedavno objavilo o italijanski vojski, mornarici, zrakoplovstvu in vojni produkciji razkritja, ki jih ni nihče pobijal.

Sicer pa je gosp. Mussolini podvil, da Jugoslavijo diplomatsko obkroži s celo vrsto pogajanj in pogodb z njenimi balkanskimi sosedi.

Ali so vse te na videz proti Jugoslaviji naperjene priprave načrti, ki naj se izvede v najbližji bodočnosti, ali pa so to španska stena, ki naj maskira nenaden napad na Turčijo? Vsekakor bje v Turčiji plat rona. Turčija se pripravlja na obrambo in popravlja svoje uršije.

Seveda se trudi laški fašizem, da odgovarja po uspešni nemški metodi francoskih letal nad Norimberkom. Po svojih agenciah, po svojem tisku, zlasti po »Giornalu d'Italia« oznanja Mussolini, da je Jugoslavija tista, ki hiti z vojaškimi pripravami. Tako torej zatrjujejo v deželi volkulje, da je kuzelec začel preprič...

Nisem nikarku pesimist, še manj razžirjevalec alarmantnih vesti. Toda rajši zvonim plat zvona pred požarom, kakor da bi trobental po nesreči. Mislim torej in pišem, če brezskrbni mlinar, iz Locarna, Thoiryja in podobnih Zenev (to pomeni Briand) iskreno želi ubraniti mir proti grozi nove katastrofe, da je skrajni čas, da se izmota iz oblakov utopij in zločnih sanjarij.

»Minar, ti spiš!«
Vojna, ta pa bi utegnla izbruhniti prej, kot ti misliš!

Kaj pripravlja Italija

Nova razkritja londonskega »Referera« — Italijanski imperijalizem življenska nevarnost za britanski imperij. — Ameriški kapital hujša Italijo na vojno?

b. London, 29. marca

Zadnji »Referer« prinaša zaključek senzacionalnih razkritij o italijanskem oboroževanju (Prva dva štanke je »Jutro« svoj čas približilo. Opomba ur.) Pisec pravi:

»Samo naleznež črnejša akcija angleške vlade more povzročiti boljovne priprave gospoda Mussolinija... Če Francija in angleški imperij dužta skupaj, je v njima pravi vzrok miru. Skupaj tvorita silo, ki je preogramna tudi za Mussolinijeve gospodare. Če se pa ločita, sta izpostavljeni teritorialni razlastitvi in gospodarskemu pomolu. Francija bi bila osamljena in brez pomoči proti italijanski anekstiji francoske Azurne obale Korzike in Tunisa. S posestjo teh pokrajin bi dobila Italija v roke

Cilj kantonskih čet — Peking

General Čangkašek namerava prodirati proti Peking. — V Šanghaju mir? — Resen položaj v Hankovu. — Evropski in ameriški konzulati v nevarnosti. — Važna seja angleške vlade. Pokret se širi tudi v Mandžuriji.

Šanghaj, 29. marca g. Vrhovni poveljnik kantonskih čet Šangkašek je izjavil novinarjem, da namerava nadaljevati brez odloga prodiranje proti Pekingju z dvema polkoma. Nadalje je rekel, da kitajski nacionalisti niso proti veri kakor komunisti in da jamčijo za popolno svobodo misli. Vsa nacionalistična vojska šteje sedaj milijon moč. Meseca julija je imela še 7 divizij, sedaj jih ima 41.

Francoski generalni konzul bo nemara odpoklican. Angleški, ameriški in francoski poveljniki so se dogovorili, da pridejo francoske čete pod angleško poveljstvo in da Američani vstopijo edaj v skupno obrambo fronte. Prevzeli so čuvanje južne francoske koncesije, tako da ostane francoskim vojakom le obramba zapadne meje. Vrhovno poveljstvo vseh inozemskih čet je prevzel angleški general Duncan. Američa pošljo zadnje čase neprestano čete na Kitajsko, tako da šte ilo nimih vojakov ne zadržata mnogo za angleškimi.

London, 29. marca s. Po vesteh iz Šanghaja je večernišni dan potekel v splošnem miru. General Čangkašek izjavlja, da bo kljub dogodbom v Nankingu vzdržal red in mir v kitajskem delu Šanghaja in proglasi obredno stanje.

Šanghaj, 29. marca s. Iz japonskih virov prihajajo vesti potrjujejo, da se je položaj v Hankovu poslabšal. Japonske čete in otroci v kitajskem delu mesta se zadržali in se pripravljajo na vkrcaje. Ame-

rožlje, ki bi ga pozneje zasidila v srce britanskega imperija.

Wall Street (t. j. ameriški kapital) je tisto kladivo, ki je skovalo faško nemški pakt. Wall Street je tista moč, ki podpira Mussolinija, da izvede ogabni napad na Francijo.

Wall Street izvaja že dolgo časa izgotovljeni načrt, da si zagotovi svetovno gospodarsko oblast. V ta namen ustvarja nove in nevarne bloke v Evropi, katerih končni cilj je uničenje britanske trgovine, razbitje britanske finančne moči in razpršitev velikih ozemelj in narodov, ki tvorijo britanski imperij, na številne fragmente brez moči...

Nemogoče si je zamisliti kaj absurdnejšega in bolj zavestno nemoralnega, kot Mussolinijeve priprave na vojno...

Mussoliniju. Wall Streetovemu vojskemu psu se mora natakndi nagobiti. Evropa se ne sme izpremeniti v ozemlje smrti, samo da bi se ustreglo poželju neke denarne koalicije ali pa pohlepu dveh držav po gospodarski ekspanziji, pa naj si bodo te ambicije še tako prirodne in celo potrebne.

Jugoslovensko-madžarsko razzodišče

Budimpešta, 29. marca. g. Mešano mađarsko-jugoslovensko razzodišče je začelo svoje letošnje poslovanje v Bernu. Najprej je vzel v razpravo zadevo mađarskega uradnika, ki so ga jugoslovenska oblastva, ko je bila severna Baranja še pod njihovo upravo, upokojila. Pri tem gre za načelo vprašanje, po katerem se bodo ravnali drugi slični slučaji. Predsednik mešane razzodišča g. Holandec van Schlooten, ki izvršuje pozna mednarodno pravo, Mađarsko zastopa v komisiji bivši pravosodni minister Bela Zoltan. Jugoslavijo pa vsučiliški profesor Arguelović. Budimpeštansko ludo astopa vrhovni pooblaščenec Gajzajo, beograjsko pa predsednik kassacijskega sodišča dr. Dušan Subotić.

Poljsko-nemška pogajanja

Berlin, 29. marca. (bc.) Varšavski poslanik Rauscher je prišel semkaj po navodila za nadaljna pogajanja s Poljsko o pravici Nemcev za nastanitev na Poljskem. Hkrati je prinesel iz Varšave odgovor poljske vlade na ženevske dogovore med dr. Stresemannom in Zaleskim. Poslanik je nadalje poročal o raznih pogajanjih v Varšavi glede vprašanja izгона Nemcev iz Poljske.

Poljsko-ruski odnošaji

Varšava, 29. marca. (va.) V razgovoru s urednikom »Robotnika« je izjavil zunanji minister Zaleski, da se pogajanja z Rusijo glede sklenitve pogodbe o nenapadanju niso prekinila, ampak je odgodila in da sedaj nadaljujejo. Poljski poslanik v Rusiji je prejel tozadevno nova navodila. Minister je nato nadaljeval, da zasleduje Poljska mirovne namene in ohranitev miru v Evropi. Poljska je posredovalec miru v vzhodni Evropi in skuša dokazati svoje miroлюбne namene napram Rusiji. Končno je izjavil Zaleski upanje, da pride do srečnega zaključka pogodb, kajti obe stranki sta dokazali za to veliko dobre volje in razumevanja.

Napad na poljskega novinarja

Katovice, 29. marca. s. V pretekli noči so neznanci napadli in poškodovali glavnega urednika tukajšnjega lista »Polonia« Zabawskiego.

Svoboda vesti katoliških duhovnikov

Pariz, 29. marca. s. Kardinal v Bordeauxu je nekega podrejenega duhovnika, ki je častnik častne legije, odpustil iz službe, ker kljub navodilom pepeža ni hotel istopiti in »Action française«.

Amerika in Nemčija

Berlin, 29. marca. (bc.) Povodom prve vožnje novega parnika »New York« je priredila družba Hapag večerj v Hamburgu na ladji banke, ki se ga je udeležil tudi ameriški veleposlanik, ki je v odgovoru na pozdrav generalnega direktorja dr. Cuna izjavil, da pomenja nova ladja zagotovilo, da delajo v Nemčiji in v Zedinjenih državah ljudje na istem cilju, namreč da se uvrstijo mir.

Nemško zrakoplovstvo

Madrid, 29. marca. (bc.) Novo nemško Junkersovo veliko letalo »Reina Victoria Eugenia«, ki je določeno za potniške vožnje med Madridom in Lisbom, je napravilo uspešne poskusne polete.

Zagreb in oblastna skupščina

Zagreb, 29. marca. r. Zagrebska oblastna skupščina se je po enomesečnem odmoru včeraj zopet sestala, da razpravljajo o proračunu. Pred proračunsko debato so radičevci postavili na dnevni red posebno točko, v kateri referirajo posamezni člani oblastne skupščine o potrebah in željah svojega okraja. Ti referati so izpolnili večeraj in danes dopoldansko in popoldansko sejo in se bodo še nadaljevali.

Do ponovnih incidentov je prišlo, ko so se javljali k besedi zagrebski federalistični poslanci, ki so drug za drugim zahtevali, naj se mesto Zagreb izloči iz zagrebske oblasti in postane samostojna oblast, ker ne gre, da bi vsa velika oblast živela na stroške Zagreba. Radičevci se tej zahtevi seveda protivijo in Radič sam je napovedal proti njej najostrejšo borbo.

Na današnji popoldanski seji je prišlo do ostrega spopada med zagrebskim podžupanom, federalističnim poslancem Krčelićem in Radičem. Krčelić je v svojem govoru zopet dokazoval, da hočejo radičevci urediti zagrebovsko oblast na stroške mesta Zagreba, kateremu hočejo naprtiti vse stroške. Zato je zahteval, naj se mesto Zagreb izloči iz zagrebske oblasti in naj o Zagrebu odločajo le meščani, obrtniki, trgovci in industrijci. Sej. Radič je razburjeno odgovarjal Krčeliću in mu zaklical, da se meščanske samouprave navadno korumpirane. Mesto Zagreb izdaja vse preveč za svojo olepšavo in zlasti za asfaltiranje ulic. V Zagrebu ne more nihče postati meščan, kdor nima dovolj denarja. Krčelić je ostro repliral in prišlo je do burnega prekarnja, ki je trajalo, dokler ni predsednik seje zaključil. Prihodnja seja jutri ob 8. uri zjutraj.

Dr. Stresemann ne potuje v Rim?

Berlin, 29. marca. s. Ker so v merodajnih političnih krogih nastopili proti nameravani velikomestnemu potovanju zunanjskega ministra dr. Stresemanna v Rim, se zdi, da dr. Stresemann ne bo potoval v Italijo, ker noče, da bi to njegovo potovanje škodovalo ugledu Nemčije.

Naši kraji in ljudje

Naši Sokoli v avdijenci pri kralju

Znano je, kako intenzivno se zanima Nj. Vel. kralj Aleksander za delovanje raznih narodnih organizacij, osobito pa Sokolstva. Kralj je posetil 1. 1922. večkrat javno telovadbo pri jugoslovenskem vsesokolskem zletu v Ljubljani, ustanovil je prehodno tekmovalno darilo »Meč kralja Aleksandra« za najboljšo tekmovalno vrsto jugoslovenskega Sokolstva, poklonil je raznim župam in društvom krasne zastave, podprl je gmetno veliko število društev. Pokazal je vsestransko svojo veliko ljubav in naklonjenost sokolski organizaciji nešteto krat.

V nedeljo zvečer so se zbrali na dvoru v Beogradu o priliki skupščine JSS predstavniki starejšine in vseh žup — da korporativno kot reprezentanca celokupnega članstva izrečejo vladarju svojo globoko zahvalo in udanost in mu ob tej priliki izroče tudi krasno vezano spominsko knjigo v I. vsesokolskem zletu 1. 1922. v Ljubljani. Točno ob napovedanem času je stopil kralj v sprejemni salon, kjer so ga zbrali Sokoli in Sokolice pozdravili s iskrenim »Zdravo!« Starosta JSS Eng. Gangl je v krasnem, kratkem nagovoru pozdravil kralja, naglašajoč namen Sokolstva, da se zahvali vladarju za vso naklonjenost in pažnjo — nato pa je izročil »Spomenico zleta 1922«, ki jo je kralj z zanimanjem pregledal. Vlada je stavil reprezentanci mnogo vprašanj, ki so pričala o vsestranskem zanimanju za Sokolstvo. Z velikim zadovoljstvom je vze na manjše sklepe skupščine, da se vrši 1. 1927 pokrajinski zlet v Ljubljani, 1. 1928 ob priliki 10letnice Jugoslavije v Skoplju, 1. 1930 pa II. vsesokolski zlet v Beogradu in udeležbo jugoslovenskih Sokolov na olimpijadi v Amsterdamu.

Kralj ji je dal nato predstaviti vse funkcije Saveza in zastopnike žup. Z zanimanjem je izpraševal načelnika dr. Murnika o tehničnem stanju našega Sokolstva, tajnika dr. Fuxa, podnačelnika Vidmarja, brata Smertnika o stanju Sokolstva v Celju ter železniškega referenta Ludvika. O številnem stanju Sokolstva in o zanimanju naroda za razširjanje Sokolstva misli je moral poročati statistikar V. Švajgar, o stanju v organizacijskem smislu br. Marolt, o prosvetnem delu br. Jeras. Župni funkcionarji so morali vladarju podati poročila o razvoju Sokolstva v njihovih župah. Osobito zanimanje je pokazal kralj razvoju v Južni Srbiji in Črni gori. Stal je navzočim zastopnikom iz omenjenih pokrajin celo vrsto vprašanj.

Po končanem cerku je izrazil Nj. Vel. svoje zadovoljstvo z delom Sokolstva ter je izrekel nado, da naj stori organizacija vse za čim največji razvoj sokolske misli po vseh končinah države.

Z navdušenimi Zdravo-klici so se Sokoli poslovili od vladarja, ki je tudi ob tej priliki pokazal svoje veliko zanimanje za Sokolstvo.

† Edvard Samhaber

V visoki starosti 80 let je umrl v Lincu nemški pesnik Edvard Samhaber. Njegovo ime je tesno združeno z našim Prešernom, kajti njegove prepusitve izbranih Prešernovih poezij, vložene v simpatično podano življensko pesnikovo sliko, so ponesle ime našega klasika daleč preko mej slovenske domovine.

Rojen je bil 26. decembra 1846. Po mračnih letih mladosti in šestletnega službovanja na gimnaziji v rojstnem mestu Freistadtu na Gor. Avstrijskem je bil Samhaber 1. 1878. premeščen v Ljubljano, kjer je bil do 1890. profesor na ženskem učiteljskem. Njegova pesniška narava je vzbujala nemške pesnitve Prešernove in nevede slovensčine se je z doslovnimi prevodi, ki so mu jih prispevali stanovski kolegi in kandidatinje, globoko vživel v Prešernove poezije ter je z Levčevovo pomočjo ustvaril znamenite »Prešerenklänge« (Ljubljana, 1880). Kdo ne pozna njegovega prevoda Prešernove »Luna sije?« Mladina jo je svoje dni znala na izust: »Luna leuchtet — in die Kammer — und der Hammer — schlägt die Stunde — spät und müd. — Herzenswunden, — nie empfunden. — glühen — und der Schlaf — entflieht.«

Nadve prilazen je bil odziv elegantne knjige pri Nemcih, ki so navdušeno

pozdravljali našega pesnika v Samhaberjevem prevodu. Odlični graški germanist A. Schönbach je dal svoj knjigi »Über Lesen und Bildung« seznanjati onih knjig iz svetovne književnosti, ki jih mora poznati vsak izobraženec, in

tam čitamo tudi našega Prešerna v Samhaberjevi izdaji. Z njo je našel Prešeren mesto v raznih svetovnih literaturah in antologijah. Samhaber je pripravil novo izdajo Prešernovih prevodov, a v petih do daj izdanih snopih njegovih zbranih del jih ne najdemo. Mogoče je to preprečila njegova nemška nacionalna smer, ki se zelo krepko oglašala v Samhaberjevem poznejšem literarnem delovanju. Poleg Prešerna slovi posebno njegov prevod srednjeveškega lirika Valterja v. der Vogelweide. Uspešno se je udeleževal v daljših izvirnih epskih pesnitvah ter se poskušal tudi v drami.

Izmed njegovih dramskih del sta najbolj znani drami »Dido« in »Menih«. Iz Ljubljane je bil premeščen v Linc, kjer je 1. 1903. stopil v pokoj. L. 1921 mu je graško vseučilišče podelilo v priznanje njegovega plodonosnega literarnega delovanja častni doktorat modroslovja. Umrl je v Lincu 27. marca. Samhaberju, ki je v dovršeni obliki presadil našega Prešerna v nemški Parnas, ohranimo tudi Slovenci prijazen spomin.

Diplomatski ukaz

Kralj je podpisal v ponedeljek nov diplomatski ukaz, po katerem so imenovani, oziroma premeščeni: za poslaniškega svetnika v Parizu, dr. Aleksander Vukčević, dosedanjí poslanski svetnik pri Vatikanu; za poslaniškega svetnika v Budimpešti Boško Hristić, svetnik pariskega poslaništva. Dosedanjí svetnik budimpeštanskega poslaništva, Aleksander Gjorgjević, je premeščen na Dunaj.

Sekretar poslaništva na Dunaju, Milan Konstantinović, je premeščen v zunanje ministrstvo, tajnik zunanjega ministrstva Savo Spasojević pa imenovan za sekretarja poslaništva v Sofiji. Vicekonzul v Maršellu Svetomir Gugušević je istotako premeščen v zunanje ministrstvo.

Za častnega konzula na Krfu je imeno-

van Dimitrije Cohadžić, generalni konzul v pokolu. V Santiagu je imenovan za častnega konzula prof. Franjo Eterović. Louis Lasarović, dosedanjí vicekonzul v Haagu, je imenovan za konzula.

Aktualna vprašanja naših trgovcev

Občni zbor Gremija trgovcev v Ljubljani

Snoči se je vršil v prostorih Trgovske zbornice redni občni zbor Gremija trgovcev v Ljubljani. Predsednik gremija g. Gregor je po pozdravu gostov ter zastopnikov časopisja podal temeljit obris dela in teženj gremija v preteklem poslovnem letu. Na vseh sejah načelstva se je zavzelo stalšče napram prečim gospodarskim vprašanjem v zaščito interesov našega trgovstva. Znatno del predlogov so na merodajnih mestih res tudi uvaževali. Na organizatoričnem polju ljubljanskega gremija je načelstvo posvetilo posebno pozornost posameznim strokam glede uveljavljanja njihovih specialnih zahtev.

Naša gospodarska bilanca je bila v preteklem letu dokaj neugodna in negativna. Živimo v dobi velikih kriz, administrativni kaos je neznosljiv. V preteklem letu je bil med neštevilnimi načrti za sanacijo gospodarske krize realiziran le eden in ta je ustanovitev Državne obrtne banke. K oblastnim skupščinam je pripomnil, da je svoječasno gremijski odbor naslovil na vse politične stranke apel, v katerem jih je prosil, da upoštevajo pri sestavi kandidatih listin tudi zastopnike trgovstva, kar se je upoštevalo. Večje zanimanje je treba posvečati razširjenju stanovskega glasila »Trgovskega lista«.

Iz tajniškega poročila g. Ložeta Šmuc-a posnemamo: Skupno stanje gremijskega članstva je znašalo koncem lanskega leta 1407 članov napram 1336 v preteklem poslovnem letu.

Gremijalna trgovska šola.

Stremljenje naše gremijalne šole je izobraziti trgovski naraščaj v pravcu popolne strokovne popolnosti. Izobraziti ga tako, da ne bo usposobljen samo za praktično uporabo v trgovini, marveč tudi za komercialno administrativne posle v pisarni. Gremijalnemu, oziroma šolskemu odboru povzroča vzdrževanje šole resne skrbi, ki pa jo bo z dobro voljo tako od strani članov gremija in od strani države, čije dolžnost je, da podpira trgovstvo, mogoče razviti še do večje popolnosti.

Poštarne in telefonske razmere.

Glede poštarne in telefonskih razmer se je položaj od lanskega leta znatno izboljšal. Zaznamoval je velik uspeh z instalacijo avtomatske telefonske centrale. Stremljenje načelstva v bodočem bo, da se doseže nova razdelitev telefonskih naročnikov, in sicer po načelu intenzivnosti izkoriščanja telefonskih naprav.

Inozemski trgovski potniki.

To vprašanje postaja vsako leto aktualnejše ter mora gremijalno načelstvo v zaščito legalne trgovine nešteto krat intervenirati. Dolžnost vseh članov je, da po svoji moči skušajo izslediti nelegitimne inozemske potnike in jih ovadijo pristojni oblasti. Istotak je položaj glede krošnjarstva.

Odpiranje in zapiranje trgovskih obratov.

Različne gospodarske in kulturne ter socialne razmere v poedinah kraljev naše dr-

Tiskarski pevski odsek »Grafika« v Ljubljani

pridei danes, ob 8. zvečer v Filharmonični dvorani pod vodstvom prof. Gröbminga, koncert. Dne 3. aprila ga ponovi na Gorniku v prid tamkajšnjih bolnikov.

Največji uspeh!

Najmočnejši detektivski vefilml!

Newyorški trgovci deklet

Pretrsljivi roman slovitega šefa newyorške policije, Richarda E. Enrighta. So deluje celokupni kriminalni oddelek newyorške policije! Senzacija nad senzacija! Na tisoče in tisoče lepih dam in deklet je letno prodanih in na rafiniran način odpeljanih ter prisiljenih strašni kugi trgovstva z dekletli Svarilo vsem devojčkam, ki brezskrbno zapuščajo dom! — Nedosegljivi so senzacijski posnetki velike racije v neki zloglasni javni hiši, pri kateri so v zadnjem trenutku rešili številno že obupanih deklet. — Preskrbite si vstopnice v predprodaji! — Danes ob 4. pol 6. pol 8. in 9. uri. — Pri vseh predstavah sodeluje naš priznani najboljši orkester Ljubljane!

KINO »DVR« — Telefon 2730.

žave zahtevajo, da ostane odločevanje, kdaj naj se odpirajo in zapirajo obratova-lišča, v rokah lokalnih faktorjev.

Davčne zadeve.

Izenačenja neposrednih davkov se vedno ni, akoravno je predložila vlada v tem oziru že četrti predlog. V Srbiji so imeli v primeri s Slovenijo veliko nižje neposredne davke. Lahko rečemo, da v Srbiji davkoplačevalci kljub vsem pribitkom se vedno ne plačujejo davka v taki izmeri, kakor bi ga plačevali davkoplačevalci v Sloveniji brez pribitkov. Kar ne pridemo do izenačenja davkov, moramo biti zaenkrat zadovoljni vsaj z delnim zniževanjem naših državnih davčev. Finančni proračun za proračunsko leto 1927-28 še ni odoben, vendar pa je toliko gotovo, da ne prinese novih izprememb, pač pa vsaj nekaj olajšav.

Po govoru tajnika je bil soglasno odoben računski zaključek za leto 1926 ter odoben proračun gremija za leto 1927. Kot zadnja točka sta prišla na dnevni red dva samostojna predloga načelstva glede daril društvom in korporacijam, ki so jih doslej morali dajati trgovci. Vnaprej je

razdeljevanje daril trgovcem strogo zabranjeno. Drugi predlog, ki je bil tudi soglasno sprejet, je, da ima delo v trgovinah počivati na sledeče praznike:

1. januar (Novo leto), 6. januar (Sv. Trije kralji), 19. marec (Sv. Jožef), velikončni ponedeljek, binkošni ponedeljek, Sv. Resno telo, 29. junij (Sv. Peter in Pavel), 15. avgust (Vnebovzetje), 1. november (Vsi svetniki), 1. december (Praznik ujedinenja), 8. december (Brezmadežno spočetje), 25. december (Božič), 26. december (Sv. Stefan).

Tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Pless je pozdravil zbor v imenu Zbornice. Govoril je o krizi, ki se čuti v vseh panogah. Naše organizacije čaka še mnogo dela. Živimo v provizorijah, zato apelira na vse, da se oklenejo svoje stanovske organizacije.

Po kratki debati glede razdelitve pouka na gremijalni šoli in uvedbi učenja nemščine ter srbohrvaščine, ki so se je udeležili ravnatelj šole g. Grum, g. Sedlar in g. Urbančič, je predsednik g. Gregor zaključil lepo uspeš in mirno potekli občni zbor.

Proti zavoženi prometni redukcijski politiki režima

Veliko zborovanje jugoslovenskih narodnih železničarjev v Mariboru. — Solidarnost gospodarskih krogov z zahtevami železničarjev.

Maribor, 29. marca.

Za zborovanje, ki ga je sklicala nočjo v veliko dvorano Narodnega doma mariborska podružnica Udruženja jugoslovenskih narodnih železničarjev, je vladalo vsesplošno zanimanje. Poset je bil tako obilen, da zborovalci niso našli vsaj prostora v dvorani, temveč so morali mnogi ostati na stopnicah.

Zborovanje je vodil predsednik mariborske podružnice UJNZ gosp. Alojzij Muras. Najprej je blagajnik oblastne organizacije v Ljubljani gosp. Ponikvar v kratkih besedah opisal delo organizacije, kakor je podal glavni referat nadzornik gosp. Deržič, ki je v temperamentnem govoru ožigal nezdružbe razmere v naši železniški upravi. S svojimi izjavami, ki jih je podkrepil s statističnimi podatki, je dokazoval, da preti našemu prometu radi gnilih razmer v upravi neizbežna propast. Govornik je apeliral na gospodarske kroge, naj podpro prizadevanja železničarjev, ki slutijo v svoji nesreči tudi propast vsega narodnega gospodarstva. Naša sveta dolžnost je, da obvarujemo naše železniške redukcije, predvsem pa tam, kjer bi s tem obtežili milijonsko škodo ne morda le v Sloveniji, temveč v celi državi. Referent ogorčeno protestira proti temu, da je železniška uprava uknila vzdrževanje železniških zdravnikov, ki jih bo moral prevzeti s 1. aprilom fond bolniške blagajne. Pri bolniški blagajni so se dogajale velike nerodnosti. Preiskava je ugotovila, da je glavni upravnik povzročil 14 milijonov dinarjev škode. Udruženje bo storilo vse, da se pokličejo na odgovor oni, ki zlorabljajo zaupanje železničarjev, ki pa jih ščiti železniška uprava. Udruženje se bo borilo za samostojnost bolniške blagajne. Vendar pa bolniška blagajna ne sme nikdar zaiti v politične vode. Ona mora biti tu samo za bolne železničarje in za ničesar drugega. Svoje poročilo je g. Deržič zaključil s pozivom na vzajemno sodelovanje vseh železničarjev.

Postajenačelnik koroskega kolodvora gosp. Mohorko je razpravljal o vprašanju zdravljenja po železniških zdravnikih in o mezdah v kurilnici. Tu se pripravlja redukcija mezd na najvišji znesek 8 Din, najmanjša mezd pa bo znašala 4.50 Din. Protestiral je proti novi uvedbi najemnine za vrtove, katero bodo morali plačevati oni železničarji, ki imajo naturalna stanovanja. Celo za vsako drevo je določena najemna 10 Din, ne glede na to, ali ga prizadeti vsi ali pa ga je najde pri naselitvi. Na predlog gosp. Mohorka so zborovalci z živahnim pritrdjevanjem izrazili oblastnemu odboru UJNZ popolno zaupanje.

K besedi se je oglašil še zastopnik gospodarskih krogov, predsednik Zveze trgovskih gremijev gosp. Weixl. Povdarjal je potrebo brezhibnega prometa, brez katerega je nemogoče sleherni gospodarstvo. Pri nas se v jako kratkih razdobjih izpreminjajo in reducirajo krediti, kar mora dovesti naše gospodarstvo v propast. Gospodarski krogi bodo odločno zahtevali, da izvrši država svojo dolžnost. 15.000 tovornih vagonov je nerabnih. To pa predvsem zato, ker jih puščajo radi malenkostnih poškodb na progah namesto da bi jih takoj odvedli v delavnice. V delavnicah pa reducirajo delo Le 60 % lokomotiv in komaj 54 % tovornih voz je v prometu. Za reden promet nam primanjkuje 3800 vagonov. Preteklo jesen je država najela iz inozemstva 5000 voz v svrhu pospešenja izvoza. Ker pa ni imela za najemnino dovolj kreditov, je odpovedala pogodbo. Na pritisk gospodarskih krogov je pogodbo zopet obnovila in plačala za najete vagone dvojno najemnino v znesku 20 milijonov Din. Pod takimi pogoji naše železnice ne morejo biti aktivne. Železniške delavnice čestokrat ne obratujejo, ker jim primanjkuje potrebnega materiala za popravila vagonov. Gosp. Weixl navaja zagrebško premogovno afero, ki je stala državi 21 milijonov Din, ravno tistih 21 milijonov, ki jih manjka v letošnjem proračunu za upravo! Železničarje zagotavlja govornik v imenu gospodarskih krogov izdatne podpore v prizadevanju, da se postavi prometna politika na zdrave noge. Izvajanja predsednika Weixla, kakor tudi ostalih govornikov so izzvala pri zborovalcih živahno odobravanje.

Predsednik krajevne železniške organizacije se je gosp. Weixlu zahvalil za njegova izvajanja, kakor je glavni referent g. Deržič podal še nekoliko pojasnili glede železniških zdravnikov in odgovoril na razna vprašanja zborovalcev. Zborovanje, ki se je razvilo v pravo manifestacijo mariborskih narodnih železničarjev je bilo zaključeno malo pred 22 uro.

BEATRICE CENCI MARIA JACOBINI

Monumentalni historični film večnega mesta Rima, njega ljubavne skrivnosti in grozote.

? PRIDE ?

Dremavica v Hercegovini

Kot posledica gripe, ki se je v Hercegovini močno razširila, se je v zadnjem času pojavilo več slučajev dremavice. Pred tremi tedni je v selu Tulla naglo zaspala 16letna deklica Andja Sović. Ves čas ni zavzila nobene hrane ter je predvčerajšnjim umrla vsled onemoglosti.

Požar na Bledu

V ponedeljek, ob 1. ponoči, je pričel goreti veliki hlev pri »Kraljiču« nasproti urarja Ambrožiča. Ves »Bledec« je bil v žaru in iskrah. Razgledni stolp se je svetil kot podnevi.

Pri izvoščku J. Sodji se je zglašil Majdnek iz Lesc in ga prosil, da bi ga peljal v Lesce. Ker pa je silno deževalo, je ostal čez noč pri nlem. Takoj po eni uri sta zapazila ogenj. Majdnek je skočil takoj v sosedni hlev, odvezal govelo živino in konje in jih izgnal iz hleva. Zadnje kobilo je spravil le z veliko težavo na prosto, ker je bilo v hlevu že vse v ognju. Nato je šel Majdnek klicat domače v hišo, ki je odstranjena od hleva lučaj daleč. Ako ne bi deževalo, bi bilo nedvomno sedaj okrog »Bledca« samo pogorišče. Hidranti in gasilci z Bleda in Rečice so hvalevredno delali in gasili do ranega jutra.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Sreda, 30.: Zaprtro.
Četrtek, 31.: »Ugrabljene Sabinke«. C. Petek, 1.: »Ti in jaz«. E.
Sobota, 2.: ob 15.: Predstava pomladka Rdečega križa I. državne gimnazije.
Nedelja, 3.: Ob 15. uri popoldne. »Danes bomo tihi«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. — Izv.

Ljubljanska opera:

Sreda, 30.: »Eros in Psyche«. Premijera. D. Četrtek, 31.: »Tajda«. A.
Petek, 1.: Zaprtro.
Sobota, 2.: »Orlovo«. Opereta. Premijera Izv. Nedelja, 3.: »Orlovo«. Opereta. Izv.

Mariborsko gledališče:

Sreda, 30.: »Učiteljica«. C. Premijera.

Rožiki: »Eros in Psiha«. Danes, v sredo, dne 30. marca zvečer je v ljubljanski operi premijera opere »Eros in Psiha«, delo poljskega skladatelja Ludomira Rožičkega. Opera ima pet slik z epilogo. Prva slika se vrši na Arkadiji, v zlatem starem veku. Druga slika v Rimu za časa Kristusa, tretja slika pod križem v srednjem veku, četrta slika

nosi naslov »Preko krvi«, ter se vrši v noči 2. septembra 1792 za časa francoske revolucije v Parizu. Peta slika v današnjem velenju v Evropi. Glavno ulogo Psihe poje ga. Vika Čaleta, ulogo Blaska pa gosp. Bukšek kot gost. Ostale uloge poje: gg. Thierry-Kavčič, Poličeva, Potučkova in Ribičeva ter gg. Banovec, Betetto, Janko, Kovač, Mitrovič, Mohorič, Šubelj, Zupan itd. Predstava se vrši za abonente reda D.

Cerkven koncert v ljubljanski stolnici pridedi stolno Cecilijino društvo v sredo, dne 6. aprila ob pol 8. zvečer. Izvajale so bodo izbrane orgelske in vokalne skladbe. Na orglah nastopi ravnatelj stolnega kora Stanko Premrl. Sodeluje stolni pevski zbor. Petje bo vodil pevec »Ljubljane« g. Anton Dolinar. Vstopnice se dolo v Jugoslovanski knjižarni.

Premijera »Učiteljice« na mariborskem odru. V sredo, 30. marca ob 8. zvečer bo v mariborskem gledališču premijera zelo efektne Nicodemijeve tragikomedije »Učiteljica«. Nicodem, ki je znan po svoji teatralni učinkovitosti (»Scenopol«, »Zora, dan noč« itd.), je dosegel v »Učiteljici« višek oderskega efektu. V močnini, lapidarnih govornih prizorih, v katerih se spretno vpleten komični prizori, nam dramatično prikazuje prikrilo bol učiteljice, ki ji je usoda dodelila toliko bridkih ur, a jo naposled za

njeno nesrečo bogato odškodovala. — V glavnih ulogah nastopita gđ. Kraljeva in gosp. Grom. Režira gosp. J. Kovčič.

Obraz mlade slovenske generacije. Pod tem naslovom je izšlo v 2. št. »Dom in Svet« pet intervjuvov z opombo uredništva: »Naš dopisnik je poleg navedenih obiskal tudi g. Antona Podbevška, ki je v pokretu prvih povojnih let igral vidno vlogo. Uredništvo je njegovo izjavo, da skrajša obseg, izpustilo, ker je ponavljala po večini od drugih točnejše izražene misli.« K temu izpustu pripominjamo: Po novem letu me je obiskal g. T. in me prosil za intervju, namenjen za »Dom in Svet«. Izrazil sem mu svoje pomisleke, naker mi je zatrdil, da hoče to uredništvo. Ko sem se naslednjega dne slučajno sešel z urednikom »Dom in Svet« dr. Stetom, mi je potrdil T. proročilo in se pri etavil, da je moj intervju izmed vseh povabljenih najboljši, zlasti še, ker karakterizira tako točno stanje naše dobe. Zgornja opomba uredništva »Dom in Svet« je torej neistinita, vrhu tega pa še nesmiselna, ker si intervju močno nasprotujejo in bi jim moral v vsem slediti, če je moja izjava ponavljala po večini od drugih točnejše izražene misli. Žal, da nimam pred seboj koncepta svojega intervjuja, ker bi bilo jasno razvidno, da sem se izrazil docela negativno o mladi slovenski generaciji, obenem pa, zakaj se je uredništvo »Dom in Svet« v zadnjem momentu premislilo, objaviti ga. »Slovenec« z dne 29. t. m. potrjuje čudne manire uredništva »Dom in Svet«, ko pravi: »Izpustjen je A. P., ki ga je uredništvo

izpustilo pač ne radi prostora, nego radi brezpomembnosti. To bi uredništvo lahko naravnost izjavilo.« To jezuitstvo si drzne zapisati tisti »Slovenec«, ki je pred leti objavjal v svojih podlistkih navdušene slavo-speve name, ne glede na dogodke 1. 1920. in 1921., katerim pripisuje uredništvo »Dom in Svet«, posebno važnost, ker je stavilo vsem petim vprašanjem, nanašajoč se nanje! In tu ve pač vsakdo, da je bil iniciator takratnih dogodkov predvsem podpisani, gg. Kogoj ter Jakopič. Zato bi se »Dom in Svet« ter »Slovenec« najbolje odrezala, in ni bi ne imel proti temu, če bi zapisala: Uredništvo »Doma in Sveta« se je premislilo objaviti intervju g. A. P., ker je naš politični nasprotnik. — Anton Podbevšek.

Beethovenov »Egmont« v beograjskem gledališču. V ponedeljek so imeli v beograjski operi premijero Beethovenovega »Egmonta«. Naštudiral ga je dirigent Brezovšek; polski so: Dobrica Milutinović, dami Pavlovičeva in Miloševićeva ter cela vrsta drugih. Pred premijero je predaval o Beethovnu srbski skladatelj Miloje Milojević.

Ana Pavlova je končala svoje gostovanje v Beogradu, kjer je prebila par dni in nastopila dvakrat. Uspeh pri publiku je bil ogromen. Umetnica je iz Beograda odpotovala nazaj na Dunaj.

Repertoar Narodnega gledališča v Beogradu je ta teden sledeči: Lohengrin, Ples v maskah, Labodje jezero, Vkrročena trgoglavka, Parola, Robert in Marijana, V zaledju, Peg.

Domače vesti

* **Izpremembe v državni službi.** Imenovanja sta. Fran Goljar, doslej tajnik pri veterinarskem oddelku ministrstva za poljedelstvo in vode, za veterinarja pri kranjskem okrajnem glavarstvu s sedežem v Škofiji Loki, dosednji asistent pri centralnem veterinarskem bakteriološkem zavodu v Beogradu dr. Leopold Hribar pa za tajnika pri veterinarskem oddelku ministrstva za poljedelstvo. Veterinar pri okrajnem glavarstvu v Celju Filip Kulterer je po službeni potrebi premeščen v isti lastnosti k okrajnemu glavarstvu v Čakovcu. Upravnik pri uradu za odkup tobaka v Ljubljani Ladislav Orabovac je pomaknjen v 1. skupino II. kategorije. Premeščena sta na lastno prošnjo brez pravice na potne in selitvene stroške: višji davčni upravitelj Jožef Pichler iz Slovenske Bistrice v Maribor. Trajno so upokojeni inspektorji finančne kontrole Fran Habjan v Ljubljani, Josip Goropcev v Smarju in Miroslav Ribarič v Mariboru.

* **Potovanje ministra saobraćaja v Šibenik.** Takoj po izglasovanju novega proračuna odputuje minister saobraćaja general Milosavljević, za nekaj dni v Šibenik, da pregleda železniške objekte tamkajšnjih pristanišč in razmotri načrt o razširjenju železniškega omrežja glede na veliko važnost šibeniškega pristanišča kot pomorske baze.

* **Oblastni šol. odbori.** Ministrstvo prosvete deluje na to, da se v vseh oblastnih krajih naše države formirajo oblastni šolski odbori in je narodni skupščini že predložilo tozadevni zakonski načrt.

* **Redukcija asistentov na univerzah.** Ministrstvo prosvete je definitivno odločilo, da se razen vseh neukaznih in pogodbenih asistentov reducira na beograjski univerzi tudi 30 ukaznih asistentov, na zagrebški in ljubljanski univerzi pa na 9.

* **Iz uradnega lista.** »Uradni list« ljubljanske in mariborske oblasti objavlja v 34. številki izpremembe v pravilniku dimnikarskega obra v naši kraljevini ter razglas o roku za izpraševanje prošnic za koncesijo stavbnega mojstra. Izpraševanje se prične dne 28. aprila. Prošnje za pripustitev k izpitu naj se vložijo najkasneje do 11. aprila 1927. Pri izpraševalni komisiji za stavbne mojstre v Ljubljani, Turjaški trg 1.

* **Iz rudarske službe.** Upokojen je na lastno prošnjo rudarski administrativni ravnatelj g. Lojze Dular pri Rudarskem glavarstvu za Slovenijo v Ljubljani.

* **Razpis učiteljskih služb.** Na osnovnih šolah in otroških vrtcih v mariborski oblasti so razpisane naslednje stalne službe: na I. jediški osnovni šoli v Mariboru ena služba za veroučitelja; za mesto Maribor služba stalnega učitelja-suplenta; na treh mestnih otroških vrtcih v Mariboru pa tri službe vrtničarice in po ena služba otroške vrtničarice; na šestredni osnovni šoli v Šoštanju služba veroučitelja, na 5 razredni osnovni šoli v Radvanju služba učiteljice, na otroškem vrtcu v Črni pa služba otroške vrtničarice.

* **Nov kazenski zagovornik.** Višje deželno sodišče v Ljubljani je sprejelo notarskega kandidata Arturja Mrevljeta v Ptuj v imenu kazenskih zagovornikov svojega okoliša.

* **Sprejem v naše državlistvo.** V državljansko zvezo naše kraljevine je sprejet dosednji ruski državljani Rastislav Pavlovski, inženjer-pripravniki pri gradbeni direkciji v Ljubljani.

* **Prometno ministrstvo** je pooblastilo oblastne direkcije državnih železnic, da smejo same izdajati polovične vozne karte članom vseh kulturnih in nacionalnih združenj, kadar potujejo k glavnim skupščinam.

* **Zveza srednješolskih telovadnih učiteljev.** V nedeljo se je v Beogradu zborovanje srednješolskih telovadnih učiteljev iz vseh pokrajin naše države. Pri tej priliki je bila izvoljena naslednja nova uprava predsednik A. Brazdil iz Beograda, podpredsednik Ivan Bajžeti iz Ljubljane in Pihler iz Zagreba, tajnik gđ. Vučković, blagajnik M. Frelih.

* **Inženjerski izpit** so napravili s prav dobrim uspehom v ponedeljek 28. t. m. na rudarskem oddelku tehniške fakultete v Ljubljani gđ. Gaberskič Rudolf, Janežič Leo, in Jaglič Sergej. Mladim inženjerjem iskreno čestitamo!

* **Kolo jahačev in vozačev »Prestolonaslednik Peter«** v Ljubljani. Priredil Julija Velike in bogato nagradne dirke, kakor se vsi lastniki jahalnih in dirkalnih konj že sedaj opozarjajo. Na sporedu sta dve trap-dirke na 2000 m in ena galopna dirka čez zapredke na 3200 m. Za vsako dirko so določene tri nagrade in sicer I. 3000, II. 2000, III. 1000 dinarjev. Razen tega je na sporedu military na 16 km s tremi častnimi nagradami in karusel, pri katerem nastopijo dame in gosposode, ki so člani Kola jahačev in vozačev v Ljubljani.

* **Smrtna kosa.** V Rovtiah nad Logatcem je umrl v ponedeljek, ob eni ponoči, g. Poliks Kuzovšek, odločen naprednik in dolgoletni podnačelnik gasilnega društva. — Truplo v Gradcu umrle Auguste Eberle prepeljejo v Ljubljano, kjer se bo vršil pogreb v četrtek ob 4. popoldne iz cerkvice pri Sv. Krištofu. — V ponedeljek je umrl v Ljubljani g. Anton Marn, sprevodnik drž. železnice. Pogreb bo danes, ob 4. popoldne iz splošne bolnice. — Rodbini Sluga v Rožni dolini je umrl večeraj v starosti 17 let sin Milica. Pogreb bo v četrtek, ob 4. popoldne iz Rožne doline št. 28, cesta V, na pokopališču na Viču. Blag jim spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Poziv k glavnim naborom češkoslovaških državljanov v Sloveniji in Prekmurju.** Dne 7. in 8. aprila bodo redni nabori letnikov 1905, 1906, in 1907 v prostorih konzulata CSR Breg št. 8-I, vsakokrat ob 9. uri popoldne in sicer: 7. aprila za vse čl. državljane rojene v letih 1905, 1906 in 1907 stanujoče na področju oblasti ljubljanskega velikega županstva in dne 8. aprila za vse one navodnih letnikov, ki prebivajo

na področju mariborskega velikega župana. Vsak nabornik se mora izkazati z rednim čl. potnim listom ali domovnico ali spričevalom identitete ter prineseti s seboj znesek Din 40, kot pristojbino za zdravniški pregled. Naborem se imajo odzvati vsi oni, ki svoji naborni obveznosti iz kateregakoli vzroka niso zadostili. Zoper vsakega, ki se ne odzove temu pozivu, se bo postopalo v smislu obstoječih zakonov.

* **Zahvala.** Podpisani se zahvaljujemo častiti duhovščini, gasilnemu društvu, obrtni in sedlarski združitvi, ter kmetijski podružnici, nadalje vsem prijateljem in znancem za obilo udeležbo na poti k večnemu počitku prezgodaj preminulega očeta oziroma soproga klobu slabemu vremenu, kar dokazuje da je bil splošno priljubljen. Še posebej se pa zahvaljujemo pevskemu zboru za srce segajoče petje in za darovano krasno cvetje. — Žalujoca rodbina Černetova, Bled, 480

* **Odziv rekrutov** v dejansko vojaško službo je bil letos zelo poveljen. Večina novincev je došla pravočasno in so se obnašali dostojno. Le kakih 5% je prišlo pijanih in eden izmed teh je bil od žganja tako oamamljen, da je hotel se še enkrat vrniti na svoj dom in se posloviti od svojcev odšel skozi vrata skozi okno in padel iz I. nadstropja vojašnice vojvode Mišiča na dvorišče. Pri tem si je zlomil nogo in se po vsem životu potolkel. Tak slučaj niso v čast našemu narodu ter se vse merodajne čimtelje naproša, da energično delajo na to, da se ta grda razvada naših fantov, ki mislijo, da morajo biti pijani kadar gredo na nabor ali se priključajo za nastop dejanske vojaške službe enkrat za vselej zatre in izkorenini. Ker se je pri prehodnem transportu dogodil slučaj, da so se novinci pri prevozu po železnici popenjali na krove vagonov in so druge slične ali neumestne šale zbijali, kar je pripisati samo preobremeni zauživanju alkohola, se jim je tokrat vse žganje odvzelo in izlilo v kanal, ker se jih more samo na ta način obvarovati večje nesreče. Novinci so porazdeljeni po vseh državah, toda vsi so v dobrih in zdravih garizijah, — 10% jih je pa ostalo v Ljubljani in to po večini radi težjih družinskih razmer.

* **Razdelitev arhiva** v Budimpešti. Posebna naša delegacija odputuje te dni v Budimpešto zaradi razdelitve arhiva. Iz Zagreba sta v to svrhu delegirani univ. prof. dr. Ferdo Šišić in državni arhivar Emilij Laszowski, iz Beograda pa inspektor v ministrstvu za notranje zadeve dr. M. Vlaščin. Sodelovali bodo pri likvidaciji državnega arhiva ter prenesli v naše državo vse spise ki se tičejo naše države.

* **Kraljeva zahvala.** Gosp. Janko Leban v v Kandiji pri Novem mestu, je prejel od ministrstva dvora iz Beograda sledeče pismo: »Primivši Vašu muzičku kompozicijo »Pozdrav Jugoslaviji«, Nj. Vel. kralj blagovolje je narediti, da Vam se izjavi zahvalnost na tej ljubezni pažnji«.

* **Zdravniška vest.** Dr. Stane Medic se je naselil v Šoštanju kot praktičen zdravnik. 481

Tudi Vi morate

pred nakupom ogledati obleke in jih pomeirati pri FRANK LUKIČ, Pred škofijo št. 19, kjer je nedvomno zbranih številno najmodernejših oblek in površnin po neverjetno nizkih cenah.

* **Udruženje invalidov** naznanja, da se bo vršil izredni občni zbor Kraljevnega odbora v Ljubljani dne 10. aprila ob 9. uri popoldne, redni občni zbor Oblastnega odbora za ljubljansko in mariborsko oblast pa 24. aprila ob 8. zjutraj, obakrat v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

* **Pastirski tečaj.** Planinski odbor za okraj Radovljica priredi na Jesenicah, dne 10. aprila drugi pastirski tečaj. Tečaj bo v občinski dvorani ter se prične ob 2. pop. Na tečaju bo več poučnih predavanj, namenjenih strokovnim vzgoji planinskih pastirjev ter vzpodbudi k zboljševalnim delom na planinah. Obenem se razdelijo denarne nagrade 71 pastirjev, ki so se l. 1926 odlikovali pri pastrovanju in zboljševalnih delih. Na važno prireditev se vabijo tudi gospodarji, zlasti pa načelniki in odborniki odsekov. Dobrodošli so tudi zastopniki kmetijskih korporacij iz drugih planinskih kraljev Slovenije.

* **Smrtna nesreča na železniškem tiru.** Na železniški progi med postajama Logatec in Planina so našli predsočni v bližini čuvajnice šte. 705 močno raznesen moško truplo. Mrtvec je bil agnosiran kot lesni trgovec Franc Lang iz Dol. Logatca št. 45. Pokojni Franc Lang, rodom češki državljani, a naš državljani ter splošno priljubljen zaradi svojega simpatičnega značaja, se je po stari navadi v uraku vračal s planinskih gozdov. Hodil je po železniški progi, ker se mu je zdela ta pot varnejša. V tem pa sta se križala dva tovorna vlaka in ko se je hotel ogniti enemu vlaku, je preslišal drdranje drugega vlaka, ki ga je za, grabil in smrtno povozil. Lang zapuščila vdovo iz dobro znane rodbine Smoletove v Dol. Logatcu, eno hčer in dva sinova, od katerih je eden aktivni artiljerijski častnik v naši armadi, drugi pa je pravkar napravil maturo na Srednji tehnični šoli v Ljubljani.

* **Tatvina v vlaku.** Med vožnjo ob Brežici do Loke je bila v noči od 21. na 22. t. m. ukradena Francetu Lukancu iz Pristave pri Krizah na Gorenjskem listnina, v kateri je bilo 7800 Din v gotovini.

* **Po 14 letih** se je ozlasil iz Amerike 29 letni Vinko Arko rodom iz Sodražice na Dolenjskem. Arko je odšel leta 1913, v Ameriko v 15. letu svoje starosti; od takrat ni bilo nobenega sleda več o njem. Te dni pa je pisal svojim staršem, da je v Chicagu v policijski službi kar je seveda zelo razve-

selilo starše in vso družino Arkotovo, tem bolj, ker so ga že od leta 1914 pogrešali.

* **Velik požar v Samoboru.** V noči od sobote na nedeljo je v Samoboru pogorela tovarna za krtače, last Hanibala Praunspbergerja. Ogenj se je vsled kratkega spoja pojavil v poslopju, kjer so bili stroji za pogon in stroji za električni tok. Gasilci, ki niso mogli rešiti tega poslopja, so vso pozornost posvetili skladišču. Požar je trajal do sedmih zjutraj. Koliko znaša škoda, še ni znano.

* **Nova razbojniška tolpa v Slavoniji.** Okoli Hrastina v Slavoniji se je pojavila nova razbojniška tolpa, ki šteje kakih deset ljudi in zalezuje potnike ob cestah ter jim jemlje denar in druge vrednostne predmete. Zandarmerija je pričela energično izsledovanje, da potolci nevarno tolpo.

* **Pri zasledovanju volka** ponesrečil. V okolici hercegovinskega sela Izvorci je 12 letni pastir Trifko Mandić pasel ovce na samotnem pašniku in zadrževal. Ko se je predudil, je videl da so se ovce oddaljile in da velik volk trga eno njegovih ovac. Mlad Trifko je takoj vzel svojo gorjalo in potel za volkom, da reši ovco. Zasledujoč volka pa je padel na ostro skalovito ter se smrtonavno ranil na glavi. Še istega dne so pastirja našli mrtvega na skalovju.

* **Zadnji dnevi meseca** potekajo. Skrbna gospodinja razmišlja, kaj more za kuhinjo kupiti pri svojem trgovcu. Pri tem naj pač ne pozabi na žiko, kajti otroci jo pijejo radi ter je ne morejo več pogrešati. 276

* **Chypre krema Calderara** je najboljša. Sveži svetlopišni papir, negativni in pozitivni, prvostopne znamke, skicni in pavzni papir najfinjših specijalnih vrst, vse tehnične in risalne potrebščine priporočila stvarbenim podjetjem trgovina s papirjem Iv. Bonač, Ljubljana. 113

* **Zagonetna smrt** trgovca s hmeljem. Iz Banata sta preteklo soboto prispela v Stari Futog radi nakupa hmelja Mladen Kalinov iz Ulma in trgovec Morgenstein iz Batine. V nedeljo ob štirih zjutraj sta odšla na koldvor, da odpotujeta v Novi Sad. Kmalu nato je stražnik na koldvoru zaslišal strel iz vagona in našel Morgensteina ležečega v mlaki krvi s prestreljenima sencima. Kalinov, ki je bil v družbi Morgensteina, je bil takoj aretiran, vendar pa ta, da bi bil on, izvršil umor.

Iz Ljubljane

u— **Razstava na tehnični srednji šoli** v Ljubljani se odprla danes ob 15. uri. Odprta bo do nedelje vsak dan od 10. do 12. ter od 15. do 17. ure. Razstavljena so: dela abiturientov Gradbene srednje šole iz stavbarstva, arhitekture, stavbene mehanike in dekorativnega risanja. Vstopnine ni nobene. Vse občinstvo je vabljeno na obisk.

u— **Redni sestanek JAD »Triglava«** se bo vršil dne 31. t. m. ob 20. pri Češnovarju. Ker so na dnevnem redu važne društvene zadeve, je udeležba strogo obvezna.

u— **Francoski inštitut** priredi v soboto, dne 2. aprila ob 20. v Unionski dvorani slavnostni koncert na korist spomenika blagopokojnega kralja Petra I. Velikega Osvoboditelja. To je prva javna koncertna prireditev na korist tega spomenika in posebno značilno je, da je prišla ideja te prireditve iz srede tukajšnje francoske kolonije. Brez dvoma je ta koncert jasan dokaz, kako cenijo francoski narod v splošnem našega prvega velikega vladarja. Na koncertu nastopi med drugim priznana in visoko cenjena umetnica ga. M. de Strozzi, ki si je izbrala za ljubljanski nastop povsem francoski repertoar. Dolžnost narodnega ljubljanskega občinstva je, da se v obilnem številu odzove vabilu francoskega inštituta in tudi na ta način počasti spomin blagopokojnega vladarja. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

u— **Predstava trgovskih akademikov** v dramskem gledališču je snoči do vrha galerije napolnila hišo s smeja želim občinstvom. Gojenci akademije in gojenke trgovskega tečaja ženske real. gimnazije so v korist stavbnega fonda društva »Trgovska akademija« v Ljubljani odigrali dve zabavni igrici, prof. Šiča »Tretjo podružnico«, veselo enodejansko iz gospodarskih krogov s petjem in kipelet gđ. Grošljeve, ter dr. Laha »Ujetega ptička«, šalo v dveh dejanjih s pevskimi vložki na glasbo ravnatelja P. Juvana. — »Tretja podružnica« humoristično riše milje naših bančnih podjetij. Videti je, da avtor dobro pozna opisano dejanje in nehanje pridobitnih krogov. Stvarca je zbog svojega humorja in posrečene situacijske komike fletno zabavala občinstvo. Burne aplavze je žel zlasti sluga Anton (kuplec). Srčkan je bil nastop strojeplak, ki so svojo popevko tudi morale ponavljati.

u— **Nevarnost ognja.** Leon L., ki daje policiji že od nekada obilo posla, se je vrnil predsočnim zopet močno ojačen na stanovanje na Tržaški cesti na Glincah. Kadil je cigareto tudi še v postelji, nato pa vrzel še goreč orekore za posteljo, kjer je pričel kmalu tleti papir. V sobi je nastal močan dim, ki je uhaljal tudi že v druge prostore hiše. V hiši je nastala panika, ljudje so hiteli na cesto in klicali na pomoč, češ da je nastal požar. Leona se je posrečilo zbuditi šele čez čas in nevarnost ognja odstraniti.

u— **Tatinski drobiž.** Iz zavoda za socialno in higijensko zaščito je neznan umrovic odnesel pred nekaj dnevi črn ženski plašč ter 18 komadov plenice iz flanele. V noči na petek je zmanjkal z dvorišča trgovca Kendena na Mestnem trgu plamen solnčnik pri izločbenem oknu, vreden 200 Din. Jakobu Grubarju je nekdo odnesel v ponedeljek izpred vrat stanovanja na Rimske cesti št. 10 skoro nov dežnik, vreden 150 Din. Delavec Anton Židan je privedel v ponedeljek na stražnico 65 letnega delavca Josipa Drešarja z lžanske ceste, katerega je zasačil zjutraj, ko je kradel na pokopališču pri Sv. Križu glinaste posode za cvetlice ter koronine nageljnov, ki jih je hotel spraviti domov. Drešar se je izgovarjal, da cvetlice in lončkov ni imel namena prodajati, marveč jih porabi doma za okras oken. Pač čuden okus.

u— **Spomladansko bluze, najnovejše, dospele ter vse zadnje kreacije modnega blaga za plašče, kostume, obleke in nakiti. — Geslo naše — najboljši blago po zmernih cenah.** P. Magdič, Ljubljana. 122

u— **Društvo »Jožetišče«** je darovalo mesto venca na krsto pokojne gospe Minke Jelčinove 300 Din gradbenemu fondu bodočega ženskega zavetišča.

u— **Sokol Ljubljana II.** vabi p. n. občinstvo na telovadno akademijo ter zabavni večer s plesom, ki bo v soboto, 2. aprila ob 8. zvečer v Kazini. Sodeluje orkester Sokola I. 478

u— **Ugoden nakup** nogavic, vezanine in žepnih robcev je pri O. Dobeč. Pred Škofijo št. 15. 109

TI HVALIŠ LIPOV CVET

in za kamilčni čaj si vnet, — a boljši je »Florijan« šilce, kot ajiš ves in vse kamilce!

Edina izdelovalnica

E. Jeras in drug, Ljubljana-Moste.

Ostali so zadovoljni. — »Ujeti ptiček« je prijetna baročna stvarica kot jih zna pri nas napisati samo dr. Lah. Njen humor je iskren svež, domač. Ugajali so vsi sodelujoči, zlasti nosilajoči, vsiljivi chevalier Zabojed, ki je tudi v nemi sceni za špansko steno ves čas publiko dražil v bučen smeh. — Obe igri sta dosegli, kar sta hoteli. Zabavali sta občinstvo, ki se je vse zadovoljno razšlo z željo, da bi jih slednješolci še kdaj tako razvedrili. Avtorja, režiser (g. P. Debevec) in vsi mladi igralci so prejeli cvetje in obilo pritrjevanja in zahvale.

u— **Šentjakobsko-trnovska moška Ciril-Metodova podružnica** vabi vse svoje prijatelje na svoj običajni letni občni zbor, ki bo dne 31. marca ob 20 uri v restavraciji Kavčič na Privozu. 482

u— **Društvo »Treznost«** ima svoj redni sestanek na moškem učiteljskuhi danes ob 18.30 s sledečim dnevnim redom: 1. »Pastirski list o treznosti«. 2. Debatna. — K sestanku vabimo poleg članov vse one, ki se zanimajo za naš pokret. 482

u— **Železniškim upokojencem.** Umrl je naš član g. Andrej Sovinc. Pogreb bo v četrtek dne 31. t. m. okrog 2. popoldne iz hiše žalosti Gosposvetska cesta št. 10, v Ljubljani. Vsi člani vabljani, da se pogreba polnoštevilno udeležijo. — Društvo železniških upokojencev.

u— **Policijske prijave.** Od ponedeljka na terek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 3 tatvine, 1 telesna poškodba, 2 prestopka posesti orožja brez dovoljenja, 1 prestopka pljanosti in razgrajanja, 2 prestopka kaljenja nočnega miru, 1 prestopka nepravilnega igranja z ognjem, 2 prestopka prekoračenja policijske ure in 6 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacij e bilo izvršenih 5 in sicer 3 radi tepeža, 1 radi take prostitucije in 1 radi nedostojnega vedenja na cesti.

Tvrdba Julio Meinl d. d.

uvoz kave, priredi dne 31. III., 1. in 2. IV. v novo odprto podružnico, Vodnikov trg št. 5, brezplačno poskusno kuhanje kave ter Vas vrljudno vabi k prijaznemu obisku.

u— **Nesrečni stariši.** V torek popoldne sta se zglasila na policiji oče in mati, oba stara, stanujoča v baraki ob Kolinski tovarni ter prijavila svojo nelvanežno hčerko: »Veste fante ima rada. Pred dnevi je pobegnila in naslednjega dne se je zgledil pri nas neki P., ki je nastopil kot detektiv in odnesel za njo več perila. Večraj popoldne pa je prišla tudi ona sama z drugim fantom, s katerim sta vlomila v stanovanje ter pobrala vse njeno perilo in lepše obleke. V nedeljo sva jo z možem ves dan lovila in jo našla v družbi moških v neki gostilni na Kette-Marnovi cesti. Pa tako štiridana punca. Pisati zna na stroji, v službi je bila kot knjižgovodnica, pa ga nam tako igra in se sedaj raje vlačijo okrog z možmi...« Može in žena oba sta jokala in tožila čez svoje gorje, ter čez mladi svet, ki ne spoštuje staršev.

u— **Nevarnost ognja.** Leon L., ki daje policiji že od nekada obilo posla, se je vrnil predsočnim zopet močno ojačen na stanovanje na Tržaški cesti na Glincah. Kadil je cigareto tudi še v postelji, nato pa vrzel še goreč orekore za posteljo, kjer je pričel kmalu tleti papir. V sobi je nastal močan dim, ki je uhaljal tudi že v druge prostore hiše. V hiši je nastala panika, ljudje so hiteli na cesto in klicali na pomoč, češ da je nastal požar. Leona se je posrečilo zbuditi šele čez čas in nevarnost ognja odstraniti.

u— **Tatinski drobiž.** Iz zavoda za socialno in higijensko zaščito je neznan umrovic odnesel pred nekaj dnevi črn ženski plašč ter 18 komadov plenice iz flanele. V noči na petek je zmanjkal z dvorišča trgovca Kendena na Mestnem trgu plamen solnčnik pri izločbenem oknu, vreden 200 Din. Jakobu Grubarju je nekdo odnesel v ponedeljek izpred vrat stanovanja na Rimske cesti št. 10 skoro nov dežnik, vreden 150 Din. Delavec Anton Židan je privedel v ponedeljek na stražnico 65 letnega delavca Josipa Drešarja z lžanske ceste, katerega je zasačil zjutraj, ko je kradel na pokopališču pri Sv. Križu glinaste posode za cvetlice ter koronine nageljnov, ki jih je hotel spraviti domov. Drešar se je izgovarjal, da cvetlice in lončkov ni imel namena prodajati, marveč jih porabi doma za okras oken. Pač čuden okus.

u— **Spomladansko bluze, najnovejše, dospele ter vse zadnje kreacije modnega blaga za plašče, kostume, obleke in nakiti. — Geslo naše — najboljši blago po zmernih cenah.** P. Magdič, Ljubljana. 122

u— **Društvo »Jožetišče«** je darovalo mesto venca na krsto pokojne gospe Minke Jelčinove 300 Din gradbenemu fondu bodočega ženskega zavetišča.

u— **Sokol Ljubljana II.** vabi p. n. občinstvo na telovadno akademijo ter zabavni večer s plesom, ki bo v soboto, 2. aprila ob 8. zvečer v Kazini. Sodeluje orkester Sokola I. 478

u— **Ugoden nakup** nogavic, vezanine in žepnih robcev je pri O. Dobeč. Pred Škofijo št. 15. 109

u— **Surovosvilene, mako in poplinaste bluze** finega dunajskega kroja so došle. Cene nizke. — Krištofič-Bučar, Ljubljana, Stari trg. 462

u— **Vrtnice, nizke, visokostebelne, vrtnice, plezalke, pritlikave, marelice, črešnje, vijšnje, divjo trio, lepotično grmičevje.** Fliđer za živo mejo, razne trajnice, nudim občinstvu v mestu in na deželi. Sprejemam naprave in negovanje vrtov. Anton Ferat, trgovaški vrtnar, Ljubljana Ambrožev trg št. 3. 72

Iz Maribora

u— **Tudi pri stanovanjskem sodišču** v Mariboru politika. Kakor ljubljanski veliki župan, tako tudi mariborski klerikalni ekspozent ne bo posloval teh par mesecev, ki jih je še sojenih za stanovanjsko sodišče, z dosedanjimi člani. Tudi v Maribor je namreč poslalo socialno ministrstvo ferman, da mora veliki župan predlagati v imenovanje nekatere nove člane stanovanjskega sodišča in značilno, da tega predloga niso prepustili niti velikemu županu, ki je vendar sam izrazil klerikalce, ampak je ministrstvo že kar samo poslalo tudi listo svojih izvoljencev, ki naj jih veliki župan predlaga socialnemu ministru v imenovanje Od dosedanjih članov mariborskega stanovanjskega sodišča sta ostala v milosti sedanjega režima edino vladni tajnik Vladimir Suša in finančni komisar Anton Leskovec. Kot nove pa mora veliki župan predlagati sodnega nadsvetnika dr. Pihlerja, finančnega uradnika Predkako, in tajnika velikega župana g. Malešiča.

u— **Umetniška društva in kulturne ustanove,** ki prosiijo pri umetniškem oddelku ministrstva prosvete potrdila, da so njihove prireditve umetniškega značaja in za 10% znižanje takse na vstopnice, naj v prošnjah točno navedejo sedež društva, srez in oblast.

u— **Majniški večer naših literatov.** Snoči se je vršil na vabilo predsednika Slovenske čitalnice dr. Avg. Reismanova sestanek prijateljev slovenskih književnikov z intendantom narodnega gledališča g. dr. Brenčičem, na katerem je bilo soglasno sklenjeno, da povabi uprava narodnega gledališča zopet Društvo slovenskih književnikov v Ljubljani, naj prirede tokom pomladi recitacijski večer lastnih proizvodov. Večer naj bi se vršil dne 6. majnika, tako da si bodo umetniki lahko naslednjega dne in še v nedeljo ogledali zeleno Stajersko v pomladnem cvetju, zlasti pa vinske gorice. Kakor doznavamo, bodo nastopili na tem večeru pesnik Oton Zupančič, Fran Finžgar, Igo Gruden, Vinko Zorc in Tone Seliskar iz Ljubljane. Povabljeni bodo tudi naši umetniki v mariborski oblasti. Za prireditev vlada v Mariboru izredno veliko zanimanje in bo ta večer gotovo zopet sijajna manifestacija slovenske literature v obmojnem Mariboru.

u— **Ljudska univerza.** Predavanje univ. prof. dr. Vebera bo danes ob 8. zvečer.

u— **Mestna občina mariborska** razpisuje oddajo del za izvršitev kleti in temeljev za 4 stanovanjske hiše v Smetanovi ulici. S kolekom za 100 Din kolikovane ponudbe je vložiti v vložišču mestnega magistrata mariborskega do sobote, dne 2. aprila ob 11. uri. Ponudbe se bodo odpre ob 11. uri v navzočnosti ponudnikov. Vsi pripomočki in potrebni formulirji se se dobe pri mestnem gradbenem uradu ob četrtka dne 31. t. m. naprej. Mestna občina si pridržuje pravico, oddati dela skupno ali pa posamezno brez ozira na višino ponudnih cen.

u— **Spominsko proslavo Jovana Cvijića** priredi mariborsko »Zgodovinsko društvo« v nedeljo 3. aprila ob 10. uri v čitalniški dvorani »Studijske knjižnice«. O Cvijiću kot znanstveniku govoril prof. Fr. Baš.

u— **Iz bančnega sveta.** Hipotekarna banka jugoslovenskih hranilnic bo svojo podružnico na Aleksandrovici cesti v hiši g. Šoštarica s 1. aprilom opustila. Kdo pride v njene prostore, še ni znano.

u— **Stanovanjsko vprašanje** postaja za državno uradništvo v Mariboru vedno bolj pereče. Največji reveži so uradniki brez družinskih stanovanj, ki radi svoje službe morajo bivati v mestu in se vsled tega potikajo po drugih mesečnih sobah ali pa vodijo dvojno gospodinjstvo, kar pa presega njihove gnotne moči. Ob novem letu je bilo javljeno, da se je koncem lanskega leta pri stanovanjskem sodišču potegavalo za stanovanja 357 državnih uradnikov, med njimi 228 brez družinskega stanovanja in 1

Brez konkurence

so naši lastni izdelki pomladanskih
oplek in površnikov

JOS. ROJINA, Aleksandrova c. 3.

Iz Celja

e— Osebnost. Na sodniško mesto pri
pravem sodišču v Celju je imenovan v I.
kategoriji 4. stopnje g. dr. Ivan Likar, dr-
žavni pravnik v Celju.

e— Uradni dan Zbornice za trgovino.
Gremil trgovcev v Celju naznanja vsem
gospodarskim krogom v mestu Celju in nje-
govi bližini in daljni okolici, da uradno re-
ferent zbornice v torek dne 5. aprila od 8.
do 12. predpoldne v ravateljki sobi Pre-
vozne družbe d. d. (poslojce carinarne) v
Celju, Savinjsko nabrežje št. 7. Stranke
ki žele kako pojasniti ali svet o zadevah,
katere zastopa zbornica, se vabijo, da se
zglasijo v določenem času.

e— Konferenca za zaščito hmelja. Dne 6.
t. m. se je vršila pri ministrstvu poljopriv-
re in vod v Beogradu konferenca glede za-
konskega osnutka za zaščito kvaliteta hmelja.
Ker do končnih zaključkov ni prišlo,
se bo vršila tekom meseca aprila še ena
konferenca v Celju. Pri tej priliki bodo vsi
interesirani krogi predložili svoje konkretne
predloge. Na podlagi teh bo ministrstvo iz-
delalo pravilnik, ki bo predno se uzakoni,
predložen vsem interesentom v izjavo.

e— Občni zbor Jugoslovske Matice v
Celju. Podružnica Jugoslovske Matice v
Celju ima svoj redni občni zbor jutri, v
četrtak, dne 31. marca ob 8. zvečer v mali
dvorani celjskega Narodnega doma. Priča-
kujemo, da bo vsaj ta občni zbor pomemb-
nega našega nacionalnega društva primer-
no obiskano.

e— Iz Petrovč nam pišejo: V 70. številki
»Jutra« z dne 23. t. m. je Vaš celjski dopis-
nik v notici z naslovom »Tako daleč smo
že?« okral službojočega paznika na tukaj-
šnjem postajališču, ker pri izdajanju voznih
listov ni dosledno obdeval s strankami v
uradnem t. j. slovenskem jeziku. Naši jav-
nosti naj služi v pojasnilo, da je imenovan
paznik na sv. Jožefa dan le nadomestoval
tukajšnjega železniškega uradnika g. Franjo
Štoka. Tega ne zadene v tem oziru nikak
krivda, kajti g. Franjo Štok je skozinsko
narodno zaveden slovenski uradnik.

e— Kolo jugoslovske sester v Celju
ima v četrtak, dne 31. marca ob 8. zvečer
v risalnici deklisne mešanske šole svoj let-
ni občni zbor z običajnim dnevnim redom.

e— Savinjska podružnica SPD v Celju
razznanja svojim članom, da ima vsak po-
samezni član pravico do treh polovičnih že-
lezniških voženj na izlete in do ene na glavn-
no skupščino na leto. Zadevne izkaznice
(uverjenje) izdaja glavnjak g. Vrtovec, dro-
gerist v Celju na Kralja Petra cesti.

e— Dijaška akademija v Celju. Podruž-
nica Fehljanskega Saveza na drž. reálni
gimnaziji v Celju priredi v soboto, dne 2.
aprila v celjskem mestnem gledališču dija-
ško akademijo. Na sporedu so koncertne
točke in drama »Nepoštena«. Čisti dobiček
se uporabi za ureditev zavetističa v Pisker-
nikovi koči v Logarjevi dolini, katerega
oskrbuje podružnica. Predprodaja vstopnic
v knjižarni Gorčič & Leskovšek.

e— IX. Beethovnova simfonija se bo iz-
vajala v Celju, dne 10. aprila ob 8. d. pop-
v v veliki dvorani celjskega doma. Sodelovali
bodo operni solisti g. Zikova, Pospišilova
in gg. Burja in Krizalj ter vojaška orkestra
iz Ljubljane in Maribora pod vodstvom gg.
dr. Čerina in Jos. Hladke. — Predprodaja
vstopnic bo v trgovini Gorčič & Leskovšek.
Zanimanje za koncert je v Celju zelo
veliko, vsled česar naj si vsak pravočasno
prekupi vstopnico že v predprodaji.

e— Iz pomočniškega zbora gremilja trgov-
cev v Celju. V četrtak, dne 24. marca je bil
redni letni občni zbor gremilja trgovcev v
Celju. Po daljši debati je bil z večino glas-
ov sprejet sklep, da se uvede v Celju de-
seturni delovnik v trgovinah in da se zaht-
va uvedba nedeljskega počitka tudi za trgo-
vine na deželi. Večina je zavzela stališče,
da pripušta zakon o zaščiti delavcev, ki do-
voljuje v principu le osemurni delovnik
tako izjemno in da je deseturni delovnik upra-
vico. — Pomočnik zbor pozdravlja sklep
gremilja glede nedeljskega počitka, nikakor
se pa ne more strinjati z deseturnim delov-
nikom, ki je za današnje razmere skrajno
krivičen in za razmere v Celju tudi nepo-
treben. Motivacija, da so trgovine na deželi
odprte do sedmih zvečer, je po mnenju po-
močniškega zbora nezadostna, ker se da te-
ma odopniti na ta način, da se pomakne
delovni čas od sedanjega ob pol 8. do pol 13.
na čas od 8. do 12. in od 14. do 19. zvečer.
Proti sklepu gremilja sklicuje pomočniški
zbor protestno zborovanje, ki se bo vršilo
v sredo, dne 30. marca ob 8. zvečer v mali
dvorani Narodnega doma.

Iz Kranja

e— Občni zbor kranjske podružnice Ko-
la jugoslov. sester. Preteklo nedeljo popo-
dne se je vršila letna skupščina kranjske
podružnice Kola jugoslovske sester, ki
spada med najzornije organizacije kari-
tativne in nacionalno-prosvetne udele-
stvenosti slovenskega ženstva. Skupščino
je otvorila zaslužna predsednica ga. Mira
Znidarčičeva in pozdravila s iskrenim na-
govorom go. Engelmannovo, delegatino
ljubljanskega odbora. Poročilo tajnice go-
spodične Urbančičeve je izraz uspešnega
dela podružnične odbora, ki vzbuja
upravičeno občudovanje. Odbor je nave-
zal najožje stike s slovenskimi in srbskimi
ženskim reprezentanci in krogi. Udeležba
delegatini na proslavi 50letnice beograjske-
ga ženskega društva, poset Srbkinj v Kra-
nju, kjer so na grobovih pesnikov Prešer-
na in Jenka nasipale zemlje s Kosovega
polja, udeležba na jesenskem blejskem
kongresu so te stike le poglobili. Vozno
je bilo delo podružnice na karitativnem
polju: obdaritev z obleko, obutvijo in dru-
gimi potrebščinami 32 otrok mestne ljud-
ske šole, 24 gimnazijcev, 25 revnih mestnih
družin, večje božične pošiljke poverjen-
štvom v Trzinu, Podbrezju, Strazisku, Vo-
klem in Jezerskem. Izmed ostalih številnih
uspehov naj omenimo le 10 tedenskih gos-
podinskih tečaj, večerni kuhinjski tečaj, loto-
rijo ročnih del, pravljice večere za deco,
predavanja. Poročilo blaginje go. Gre-
gorčeve izkazuje velik promet, ki je zna-
šal 61.061,80 Din napram 16.000 v l. 1925.
Dohodkov je bilo 31.730,15 Din, ostalo se
je večinoma porabilo za podporne akcije.
Podružnica šteje 16 poverjenštev s 1005
članicami. Poročilo o imovini je podala go-
spa Košnikova. Na predlog go. Kušarjeve
je bil odbor podeljen absolutorij. Za
predsednico je bila ponovno izvoljena go-
spa Mira Znidarčičeva, v odbor pa slede-
če članice: M. Crobath, J. dr. De Gleria, J.
Gregore, G. Horwitz, F. dr. Janč, M. dr.
Kobe, A. Košnik, M. Kušar, J. Majdič, A.
Mally, J. Miklavčičeva, Milutinović, F. Pi-
pan, F. Puc, M. Roos, J. dr. Sabothy, Z.
Sire, S. Savnik, V. dr. Šemrou, F. Urban-
čič, O. dr. Zobec. Nato je zbor razprav-
ljal o programu zlasti o organizaciji po-
letne otroške kolonije na morju, o tečaju
za šivanje in krojenje. Po zborovanju je
predavala go. Engelmannova o zgodovini
slovenskih ženskih društev.

e— Pevski zbor Narodne Citalnice ima
nocoj ob 20. uri v glasbeni sobi v Narod-
nem domu redni občni zbor. Pridite vsi!

Naznanilo.

Kdor želi imeti letos prvovrstno in naj-
modernejšo slikarstvo, naj naroči le pri
tvdri

Ivan Martinc,

sobni slikar in peskar. LJUBLJANA, Po-
ljanska cesta 20
— Konkurenčne solidne cene! —

Iz Trbovelj

e— Pravilnik Bratovske skladišnice. V to-
rek 5. aprila poteče rok za pregled poprav-
ljenega pravilnika Bratovske skladišnice, ki
ga je dalo ministrstvo za šume in rude na
razpolago prizadetih korporacijam. Pravil-
nik je isti kakor dr. Obersnelov, ki je bil
predelan skupno z delavskimi zaupniki,
samo da so v prevajanju na cirilico nastale
razne stilistične spremembe, ki gredo na
rovaš razlike med slovensčino in srbo-
hrvaščino. Pričakovati je, da bo popravlje-
ni pravilnik uzakonjen v najkrajšem času,
pod pogojem seveda, da ga bodo do istega
časa proučile tudi Bratovske skladišnice na
Hrvatskem in v Srbiji.

e— Konflikt na Doberni poravnani. Na
Doberni je pri Dukičevem podjetju zapo-
sienega mnogo delavstva, ki se je čutilo
prikazano na svojih pravicah, ker je
ostalo v slučaju slabega vremena brez za-
službe. Bilo je n. pr. na delu na dnevnem
kopu in če se je vsul dež, mu je bilo delo
onemogočeno. Na ta način je ostalo več-
krat za več šihov oškodovano. Da se kon-
flikt poravnata, se je vršil na vzpodbudo ru-
darskega glavarstva sestanek, ki je dove-
del do popolnega sporazuma med delav-
skimi zaupniki in med podjetjem. Sklenje-
no je bilo, da se da vsakemu delavcu, ki
bo v slučaju slabega vremena oškodovan,
prilika, da pride tedensko do 48 ur dela
in da bo prejel isto mezdo, kakor če bi
normalno delal.

e— Pomikanje sportnega prostora. V
Trbovljah obstoji več sportnih društev, ki
pa se ne morejo razvijati, ker so brez sport-
nega prostora. Nekaj časa so se posluž-
vala novega tržnega prostora pri Zadrugi
ni elektrarni, kar pa je sedaj nemogoče.
Zelo pripraven sportni prostor bi bil pri
občinski izolirnici toda ta prostor je že
oddan za mešansko šolo. Proti Gaberskem
bi se morda prav tako še dobil kak pro-
stor, vendar je tudi tu že vse oddano za
vrt in drevesnic krajnega šolskega sveta.
Ker so povsod drugod Trbovlje stisnjene
med hribe, utegnejo ostati naša sportna
društva brez sportnega prostora, kar bi bi-
lo močno obžalovati.

e— Zgradba treh vodovodov. V kratkem
pričnjo graditi vodovod Vodo-Bevško, Ve-
režja-Dimnik in Trbovlje-Planinska vas.
Zadnji ogled se bo vršil v ponedeljek, dne
4. aprila.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 29. marca 1927.

Višinski barometri 3088 m.

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Relativna vlag.	Smer vetra in brzina v metrih	Oblatnost 0-10	Vrsta padavine
Opazovanja							
Ljubljana (dvorec) ...	7. 8. 14. 21.	754.2 755.0 75.7 746.3	6.8 6.8 11.6 8.2	85 82 60 70	NE 1.5 N 2 N 1.5 SSW 0.5	10 10 7 9	33.4
Maribor ...	7.	75.1	9.0	74	W 7	2	17.0
Zagreb ...	8.	754.6	9.0	81	SW 1.5	5	0.2
Beograd ...	8.	755.9	13.0	68	N 1.5	10	po dežju
Sarajevo ...							
Skoplje ...							
Dubrovnik ...	7.	755.6	12.0	51	E 1.5	9	34.0
Split ...		754.7	12.0	70	E 1.5	8	morje lahko
Praha ...		752.2	5.0	—	NW 5	10	dež

Solnce vzhaja ob 5.46, zahaja ob 18.24, luna vzhaja ob 5.5, zahaj ob 14.31.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 12.0 C, najnižja 6.6 C.

Povprečni barometer v Ljubljani je danes višji za 4.5 mm kot včeraj.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Spremenljivo.

Tržaška vremenska napoved za sredo: Lahki vetrovi z raznih strani. Nebo spremenljivo. Temperatura od 9 do 14 stopinj. Morje nekoliko razburkano.

Sport

Občni zbor ISSK Maribora

Minulo soboto se je vršilo zelo dobro ob-
skan občni zbor ISSK Maribora, na kate-
rem je odbor podal izbrano bilanco o delu
v sedmem poslovnem letu, ki je bilo eno
izmed najvišjih in najuspešnejših od
ustanovitve.

Poslovodni podpredsednik g. glavar Po-
ljanec je otvoril občni zbor in po pozdra-
vu delegatov SPD predsednika g. dr. Sen-
jorja in blaginjak g. dr. Snuderla, kakor
tudi delegata Olepsvalnega društva g. rav-
natelja Zupančiča prešel na dnevni red.

Tajniškemu in blaginjskemu poročilu
so sledila poročila posameznih sekcij, ki
pričajo, da se je delo v klubu razvijalo z
izredno intenzivnostjo in da je ISSK Mar-
ibor docela zadostil nalogam, ki mu jih na-
laga stremenje za čim uspešnejšo in iz-
datnejšo povzdigo sporta o mariborski
oblasti.

Velik napredek zaznamuje nogometna
sekcija, ki je poleg številnih prvenstvenih
in prijateljskih tekem odigrala tudi sedem
mednarodnih in si priborila jesensko pr-
venstvo. Načelnik g. Kurmik je podal o ce-
lotnem poslovanju v odseku točno poročilo
in žel obilo priznanja.

Najaktivnejša bilanca je bila brezdvoma
bilanca hazena odseka, ki beleži tudi naj-
več uspehov. Od 41 tekem, ki jih je od-
igrala v letu 1926 jih je odločila 36 v svo-
jo korist, priborila si je v drugem letu ob-
stoja prvenstvo mariborske oblasti in
uspešno nastopala proti najmočnejšim dru-
žinam v Sloveniji. Pod načelstvom go. dr.
Ravnikove se je damska sekcija izredno
razvila in v znatni meri dvignila v javnosti
ugled ženskih barv.

Tenis sekcija je pod načelstvom g. Se-
pa predela na svojih rastiščih več turnir-
jev in se udeležila tudi turnirjev izven
Maribora. Prenovila je svoja igrišča, kar
je zahtevalo nad 30.000 Din izdatkov. Naj-
več investicij gre na račun uprave igrišč,
ki je zgradila tri garderobe, napeljala vo-
dovod in instalirala prhe.

Po daljši debati, ki se je predvsem tika-
la finančne strani, je občni zbor prešel na
predzadnje točko dnevnega reda — volitve
pri katerih je bil burno aklamiran ponov-
no izvoljen dosedajni predsednik ravna-
telj Toman, klub temu, da je izvolitev dva-
krat odklonil. Za podpredsednika je bil iz-
voljen ravnatelj Pogačnik, za tajnika I. Se-
pec, tajnik II. Fiser, blaginjak in uprava
igrišč Kurmik, gospodar Babič; načelnik
nogometne sekcije ravnatelj Toman, na-
čelnica hazena sekcije dr. Ravnikova, zim-
i sport Golubovič, tenis Sepec, lahka at-
letika Cizel, Revizorji ravn. Detela, dr.
Snuderl, Hvalenc. V odbor pa so bili iz-
voljeni se gg. dr. Senjor, dr. Stamol, rav-
natelj Vodeb, ravnatelj Zupančič, Verstov-
šek, ravnatelj Vrhovec, Videmsek, ur. Šor-
h prof. Šaup, ravnatelj Goršek in magi-
stratni svetnik Rodošek.

Novi odbor, ki je bil izvoljen ob sploš-
nem odobranju, je porok, da bo ISSK
Maribor tudi v bodoče z enako agiliteto
podpiral razvoj sporta in z nezmanjšano
požrtvovalnostjo skrbel za nadaljni pro-
speh in napredek sporta ne le v domačem
temveč tudi v sosednjih in sorodnih dru-
žtvih.

Ob vstopu v osmo poslovno dobo želimo
ISSK Mariboru obilo uspeha.

Nov višinski rekord

Berlin, 29. marca. (be.) Francoški letalec
Demougeot je dosegel nov višinski svetov-
ni rekord 9500 metrov.

SK Jadran. Danes ob 14. uri naprej
nogometni trening. V slučaju slabega vre-
mena trening odpade.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes
30. t. m., v četrtak in soboto od 17. ure
dalje trening, ako bo ugodno vreme. —
i moštvo igra v nedeljo v Mariboru proti
Rapidu. — Načelnik.

ASK Primorje, lahkoatletika sekcija.
Danes, v sredo, 30. t. m. ob 16.30 lahko-
atletski trening. Isti je obvezen predvsem
za atletke: Slamič, Slapničar, Kandus, Per-
ko, Pintarič, Zorica, Smerke, De Reggi II.
Načelnik.

Stužbeno iz LNP. Seja poslovnega ob-
pore se vrši danes, v sredo ob 20. uri v
posebni sobi kavarnе »Evropa«. Prosim
polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

ASK Primorje, nogom. sekcija. Danes,
v sredo, ob 19.30 seja sekc. odbora v dam-
ski sobi kavarnе Emona. Popoldne od 15.
dalje v slučaju ugodnega vremena trening
na igrišču. Na trening imajo priti po 18.
Pečnik, Jančigaj, Vindič. — Načelnik.

SK Ilirija (damska sekcija). Spremem-
ba treningov za tekoči teden. Treninji v
telovadnici v sredo in soboto odpadejo,
ker je ista zasedena. Mesto v telovadnici
se vrši trening skupno z Ateno v sredo in
petek v Koližeju. V sredo za sledeče igral-
ke: Jermol I. in II. Privšek, Koch II. Tra-
nik I. Mirtič, Zupančič, Brodar, Vider. V
petek za sledeče igralke: Černe, Brodar, Vi-
der, Medved, Rupel, Koch I. Umkar, Rihar
in Junc. V soboto trening za vse na igrišču
Začetek treningov v Koližeju točno ob
18. uri na igrišču ob 17. uri. Prosim da se
treningov sigurno in točno udeležujejo. V
četrtak 31. t. m. se vrši ob 18. uri v mali
dvorani Narodnega doma predavanje TKD
Atena o negovanju telesa; udeležba je za
vse članice obvezna. K treningom je pri-
stojno v svrhu oddaje svezne izkaznice ha-
zenske kakor lahkoatletske. — Načelnik.

Uprava sportnega društva SK Ilirija
naproša vse one, ki niso še odnesli svojih
drsalck iz drsalisne garderobe, da store
to čimprej, ker se bo rabilo garderobo po
1. IV. za tenis sekcijo.

TKD. Atena (hazena odsek). Danes,
v sredo 30. t. m., se vrši trening v Koli-
zeju ob 18.15 uri. Udeležba vseh članic
obvezna. Časopisno opozarjamo na preda-
vanje g. dr. Mayerja: »Nega telesa«, če-
trtek ob 18. uri, mala dvorana, Narodni
dom. Vsebinska tema je važna, poučne vred-
nosti za naš sportni naraščaj. — Načelnik.

Madžarska: Jugoslavlja. Za nogomet-
no tekmo med reprezentancama Jugosla-
vije in Madžarske, ki se vrši kakor znano
10. aprila v Budimpešti, so Madžari ponu-
dili našemu savezu 600 dolarjev, t. j. pri-
bližno 34.000 Din. Obenem so se obvezali,
da bodo pod istimi pogoji igrali revanžno
tekmo v Zagrebu. Naš Savez je te precej
ugodne pogoje sprejel. Madžarska bo na-
stopila v Zagrebu s svojo drugo garnituro.
Prva madžarska garnitura bo igrala ta dan
na Dunaju, tretja pa v Segedinu.

Gospodarstvo

Na Dunajskem velesejmu

Mariborski Novinarski klub je začel sisto-
matično prirejati poučne informativne eks-
kurzije svojih članov, posebno v inozemstvo.
Kakor za novinarja tako je potrebno za vsa-
kega inteligenta, ki noče zastati v dušev-
nem razvoju in biti ozko srčen, da od časa
do časa pogleda čez domači zvonik v širni
svet, kjer se krešejo nove ideje in gre ekoci
ulice mednarodni svet.

Naši ljudje to umevajo in so z novinar-
skim klubom vred temeljito izrabili zadnja
dva praznika in ugodnosti za potovanje, ki
jih je nudil obisk Dunajskega velesejma.
Osebnosti in brzovalci proti Dunaju so bili na-
trpno polni, nazajgre celo hodniki pred
kupeji, kakor v vojnem času, tako da so po-
tniki stali ali pa sloneli na svojih kovčgih
od Dunaja do Maribora.

Pomladni dunajski velesejem je trajal si-
cer samo en teden in tudi obočen ni bil
tako, kakor jesenski, vendar je bilo tam na
treh ogromnih kompleksih, bivšem dvoru in
v Rotundi natrpanega toliko blaga in drugih
poučnih zanimivosti, da sta tudi nam netr-
govcem komaj zastajala dva dneva za po-
vršen pregled. Kakor vidimo že od avstrijs-
ske meje naprej ob vsej progi Dunaja samo
industrijo, tvorilci pri tvorilci, velikanske
električne centrale, tako daje tudi Dunajsko-
mu velesejmu glavni pečat veleindustrija, ki
redi Avstrijo s svojim velikanskim eksport-
om v inozemstvo. Med največjimi avstrijski-
mi odjemalci je naša Jugoslavlja, kar je bilo
čutili tudi na velesejmu. Od objekta 40
objekta smo srečavali Jugoslovene, posebno
mnogo iz Maribora in Ljubljane, in vsi so
pridno naročali ter kupovali na sejmu in v
trgovinah. Nas je zanimala poleg novosti v
tehnik, ki vedno bolj spopolnjujejo in laj-
šajo industrijski obrat, zlasti organizacija
velesejma, način propagande, ki jo vršijo
Avstrijci s temi velesejmi pred kupujočim
inozemstvom. Čeprav imajo trg zunaj meja
že davno organiziran za svoje produkte, ven-
dar uvidevajo, da jim je še vedno potrebna
reklama, vedno novo temeljito preintra-
nje kupujočih, da vzdržijo v mednarodni kon-
kurenci. Zato se mi je zdel najvažnejši baš
specijalni oddelček reklame, ki bi si ga mo-
rali ogledati in proučiti vsi naši trgovci in
obrtniki in učitelji po trgovskih šolah. Način
moderne, učinkovite reklame je morda naj-
važnejši faktor uspešnega gospodarskega
boja. Prvi pogled na velesejem in na du-
najske ulice nam kaže, da tržujejo baš naj-
močnejši in najvišjanejši trgovci dan na
dan ogromne vloge za reklamo. Dunajski
lieti sami sicer niso baš mnogo pisali o ve-
lesejmu, pač pa vidite v inozemstvu vse
ogle in časopise preplavljene z reklamo za
velesejem. Veliko pozornost polaga vsak tr-
govec izložbi. Neštivilne skupine blaga na
velesejmu je bilo naravnost užitek gledati
sričo harmonično izbrane in učinkovite se-
stave. In povsod novost, napredek, konku-
renca.

Pa tudi tujina je znala izrabiti mednarod-
ni rendezvous Dunaja. Ogromna razstava
avtomobilov in motorjev v Rotundi je po-
kazala pravo evropsko revijo najmodernejših
avtomobilov z ameriškim Fordom vred. Poleg
težke industrije in obsežnega rudarskega od-
delka nas je zanimala zunan Rotunde razlo-
žena gospodarska razstava, ki bi si jo naj
ogledali vsi naši komunalni politiki in pa
mestne uprave in uradnike bi bilo treba redno
posiljati na take izložbe z naročilom, da iz-
delo vsakdo temeljito referat iz svoje stroke.
Komunalna politika po naših trgih in me-
stih bi pokazala kmalu modernejšo lice. Go-
spodarske šole pa bi poslale na oddelček »Do-
mača živali«, ki je bil sijajna reprezentacija
moderne intenzivne kmetijske kulture. Materi-
jal se razstavlja bi nudil našim strokovnjakom
snovi za cele serije poučnih predavanj. Raz-
stavila je tudi vojna uprava, na samo svoje
praktične vozove, poljske kuhinje in konjske
opreme. Tudi demonstracija.

Med tujimi državami, ki so razstavile, je
imela poseben oddelček Poljska. Človeka je
sram, ko vidi šele na Dunaju, kako krasno
razvito industrijo ima agrarna Poljska in
kako zna tudi ona propagandno delovati za
razvoj svojega gospodarstva. Njeni okusni
paviljoni so bili polni publike. Mi smo se
precej pozno spomnili, da bi lahko napra-
vili na Dunaju, kjer kupujemo številne svo-
je potrebšline, tudi nekoliko propagande za
naš tujski promet. Prvič smo razstavili v
skromni stranski dvorani nekaj slik z na-
šega krasnega morja. Slovenija je pokazala
samo Bled, iz mariborske oblasti pa komaj
dve slike iz Rožanske Slatine. Kako vse dru-
gače je bila pompozna reklama za avstrijs-
ka letovišča.

Ta Dunajski velesejem je bil za nas vse-
stransko poučljiv. Zato pa večkrat v svet z
odprtimi očmi.
Dr. Avg. Reisman.

Tržna ooročila

Novosadska blagovna borza (29. t. m.)
Pšenica: baška, 75 — 76 kg, 2 %, 6 va-
gonov 305; baška, 77 kg, 2 %, 1.5 vagona
311; slavonska, 75 — 76 kg, 2 vagona 295;
eremska, 75 — 76 kg, 2 %, postaja slavons-
ka Kostanjica, 3 vagoni 315. Turšiča:
baška, 1 vagon 158; baška, okrogla, 1 va-
gon 162.50. Moka: baška, 1 vagon
457.50; baška, 2 vagona 420; baška,
1 vagon 380. Tendence nespremenjena.

Dunajska borza za kmetijske produkte
(28. t. m.) Neznamen promel, kakor je to
običajno v začetku tedna. Iz Budimpešte so
bili sporočeni nespremenjeni tečaji. Porast
rumunskega leja se je obdržal pri cenah ru-
munskega blaga, v katerem pa je bila prav
neznamenatna poudoba. Dunajske uradne note
nespremenjene.

Dunajski goveji sejem (28. t. m.) Dogon-
2804 komadi: od tega 813 iz Jugoslavije.
Prvovrstno blago se je pocenilo za 5 grošev
pri kg. Tudi bikli so bili mestoma malo
dražji. Ostalo nespremenjeno. Za kg žive
teže notir (do volli I. 1.50 — 1.75 (Izjemno
1.80 — 2), II. 1.15 — 1.45. III. 0.90 — 1.15,
biki 1.10 — 1.45, krave 0.75 — 1.25 (1.45),
slaba živina 0.55 — 0.80 kilinga.

— Zagrebško obrtništvo in slovenska kon-
kurenca. V zagrebški Trgovski in obrtniški
zbornici se je vršila te dni anketa glede
vprašanja povz

Iz življenja in sveta

Abesinski fašisti

V Abesiniji izhaja francoski list «Proletaire», katerega ureja neki židovski novinar. Regent Abesinije Ras Tafari je zelo naklonjen italijanski vladi in fašistovski politiki ter se boji, da ne bi Mussolini stegnil svojih prstov po njegovi posesti. Zato mu ni prijetno, če v njegovi državi kdo zabavlja na fašiste. Pred kratkim je «Proletaire» prinesel napad na imperijalistično politiko Italije. Italijanski poslanik v Abesiniji se je takoj poslužil abesinskega prilastitstva in je vložil pri tamošnji vladi formalen protest.

Ras Tafari se je tega tako ustrašil, da je nemudoma odstavil ravnatelja lista ter ga po svojih sodniških obsodil na mesec dni ječe. Židovski šolo, katero je vodil, mu je oblast zapečatila in list «Proletaire» ustavila. To posvarilo spominja nekoliko na protinovinarsko prakso v Italiji. Vlada je namreč želela zapleniti celotno naklado, s policijo so iskali številko lista, v kateri je izšel žaljivi članek, po javnih lokalih in celo po zasebnih hišah ter list povsod, kjer so našli list, zaplenili. Nato «Proletaire» par dni ni izšel. Prva številka nove serije pa je morala obžalovati izpad proti fašistom in objaviti kazni, katero ji je naložilo sodišče. S tem je bilo dano italijanski vladi zadoščenje in če Bog da, bo imela Abesinija kdaj opraviti še z oboroženimi italijanskimi četami.

Korupcijski škandali v Rumuniji

V Rumuniji je korupcija bolj razvita kakor pri rumunskih sosedih. Sedanja vlada si je med drugim postavila za nalogo tudi pobijanje korupcije, posebno na železnici, in je delegirala na inspekcijsko potovanje generala Jonesca ter ga prosila, naj se o malverzacijah prepriča, kjer je le mogoče, na lico mesta.

General je sklenil, da bo začel pobijati zlo pri korenini. Pustil si je rasti brado, da ga niso mogli uradniki spoznati, in se je preoblekel v civilno obleko. Na postaji v Jassyju je naletel pri blagajni za vozovnice na prvo korupcijsko afero. Blagajnik je zahteval od njega dvojno vozno ceno, češ da ima vse karte prodane. Plačal je torej dvojno ceno. Ob prihodu na peron je zahteval železničar od njega doplačilo, češ, da je vozovnica neveljavna, vendar pa se je dalo tudi to urediti, potem ko je prejel postajnačelnik 70 lejev podkupnine. Ko je prišel Jonescu v vlak, ga je sprevodnik opomnil, da nosi karta neveljavno žig. Bil pa je dovolj velikodušen, da ni vržl nepoznanega generala iz voza, a šele potem, ko ga je Jonescu podkupil.

Na postaji, kjer je imel izstopiti, so mu ukradli prtljago. Zato je šel naravnost k nekemu liferantu železniškega ministrstva, ki je bil osumljen podkupovanja železniških uradnikov. Predstavil se mu je za trgovca iz Bukarešte in je od njega dobil cel seznam ministerstvalnih uradnikov, ki so živeli od korupcijskih afer. Potovanje se je generalu zelo izplačalo. Takoj, ko se je vrnil v Bukarešto, je na podlagi pre-

Ne opažate,

da se Vam obteka ne prilega? Menimo da, — saj ste zelo nezadovoljni. Zato si dajte obično vodno po meri izgotoviti pri trvdki DRAGO SCHWAB, Ljubljana, kjer si tudi izberete krasno blago in Vam bo vse prišlo pol cenele.

Sredpostna sredi v Parizu

Zgoraj: Voz pariške predpustne kraljice, ki jo na sredpostno sredi prevažajo po mestu v navzočnosti neopredelnih množic ljudstva — pri njej pa na ta dan «hajo žaga mo». — Spodaj: Poudarj provincialnih kraljic. — V sredi: Pariška kraljica povijala sprovnetu poljubčja.

iskave železniško ministrstvo odpustilo 200 uradnikov iz službe ter jih izročilo sodiščem. Menda ni treba pripomniti, da so sedaj vsi rumunski železničarji zmedeni, če se pojavi na peronu neznan obraz z divje poganjačo brado.

Umeten sneg

V Berlinu vzbuja splošno pozornost neki angleški kemik, s katerim je sklenila uprava veselejša v Berlinu pogodbo za proizvajanje umetnega snega. Berlin dobi že v kratkem času umetna smučarska polja, ki bodo smučarjem na razpolago tudi v spomladanskem in poletnem času.

Angleški izumitelj je iznašel prašek, katerega lastnosti prav nič ne zaostajajo za lastnostmi snega. S tem praškom se posuje teren, namenjen za smuko, in smučarjem je ob vsakem času dana priložnost, da se zabavajo kakor pozimi v zasneženi prirodi. Berlinčani že delajo načrte za umeten hrib, v neki veliki avtomobilski lopu pa so postavili 13 m visoko skakalnico, do katere vodi 130 m dolga proga. Za to napravo bo treba 200.000 kg umetnega snega.

General Duncan, poveljnik britskih čet na Kitajskem.

400.000 dolarjev za odsekano nogo

Na Dunaju se je te dni začel senzacionalen proces proti inženjerju Mareku. Mož je izumitelj, bavi se z velikopoteznimi načrti in pravijo, da je baš radi tega prišel na zatožno klop.

Toži ga zavarovalnica na življenje Anglo-Danubian-Lloyd, pri kateri se je Marek zavaroval proti telesnim neizodam za 400.000 dolarjev ali 22 milijonov dinarjev. Ko je sklenil zavarovalno pogodbo, je utemeljeval visoko zavarovalnino z zatrdom, da je njegovo življenje radi elektrifikacije Gradišanske v veliki nevarnosti. Zavarovalnica je ponudbo sprejela, določila premije, a kmalu nato si je Marek pri neki manipulaciji odsekalo nogo. Morali so mu jo amputirati, na kar je zahteval odškodnino. Zavarovalnici se je zdela zadeva sumljiva in mu ni hotela izplačati zahtevane vsote. Dala je amputirano nogo preiskati po zdravniških strokovnjakih, ki so podali izjave, katere govore zoper Mareka. Sodi se namreč, da je inženjer hote povzročil nesrečo, ker je hotel priti do denarja za svoje podjetje.

Za obravnavo vlada na Dunaju velikanško zanimanje. Državno pravdnštvo toži Mareka radi poskušene goljufije. Kaj poreko na to obtožbo sodniki, bomo zvedeli v 10, do 14. dneh.

Zrcalo, ki napravi damo vitko

Madame Suzana je imela v Parizu modni salon z obilnimi stroški in rednimi odjemalkami. Poskusila je z vsakovrstno reklamo, a nobena se ni obnesla; slednjič je sklenila, da se poslužijo posebne trika, ki bo, ni vrag, privabil kaj občinstva.

Naročila je v tvornici za zrcala ogledalo posebne vrste. Steklo je bilo brušeno v valjčasti obliki, toda tako rafinirano napravljeno, da tega ni opazila nobena dama. Ko je korulentna gospa stala pred tem ogledalom, je morala ugotoviti, da v resnici ni tako obilna kakor doma; obleka ji je torej bolj pristojala kakor druge toalete in debeluška jo je z veseljem plačala. Češ, ta šivilja pa napravi vitko obleko, česar ne moreš zapusti katerisihodi njene poklica!

Tako je postal Suzanin lokal salon korulentnih dam. Nobena pariška šivilja ni znala tako šivati in jih tako postreči kakor Madame Suzana; nič čudnega, če je število odjemalk naraščalo od dneva do dneva.

Zgodilo pa se je po dolgem času nekaj, česar ni pričakovala ne gospa Suzana, ne njene odjemalke. Našel se je jezik, ki je Suzano oklevetal in raztrosil, da Suzana slepari z optično preva-

ro. Obrekovalna kampanja je zavzela tolik obseg, da se je začela zanimati za zadevo policija, ki je izvršila preiskavo ter na podlagi tehničnih strokovnjakov napisala izjavo, da ima Suzana v salonu res optično varljivo zrcalo, kateremu se ima zahvaliti za velik krog debelih klientk.

Nastala je velika senzacija. Suzana je morala pred sodišče. Dvignil se je proti njej močan zbor krepih zastopnic ženskega spola v prijetni nadi da bo državni pravdnik podpiral njih zahteve in jim izposloval denar, katerega so potrošile za kostume. Toda kaj še! Državni pravdnik je sicer naperil tožbo proti šivilji, za ostalo pa se ni brigal in je zadevščino prepustil sodnikom.

Razpravna dvorana je bila nabito polna. Madame Suzana se je izgovarjala, da je bilo njeno zrcalo samo spekulacija z žensko nečimernostjo, kajti vsakdo ve, da korulentne dame ne more napraviti vitkeje nobena, še tako spretna šivilja! In s tem se je Suzana izmazala; sodniki so se hahljali in držali za trebue, opeharjene klientke pa so pihale kakor razdražene mačke. Mogle pa ni vendarle niso nič. Ostale so osramočene in Suzana je bila obsojena samo na 2000 frankov globe, katere pa je rada plačala, saj je njen salon čez noč zaslovel v milijonem Parizu.

Spalni vagoni III razreda Dunajska Lokalna korespondenca javlja, da je sklenilo ravnateljstvo avstrijskih državnih železnic uvesti na rogi Dunaj-Budimpešta in nazaj poskusne spalne vagona III razreda. Za spalni prostor bo zahtevala železnica malenkostno doplačilo na običajne vozovnice.

Najnovejša moda
Poudre Mon Parfum
Souris-Paris

Dr. Ljudevit Pivko:

Gradbena politika naše vlade

Po stenografskem zapisniku 65. seje

Že pri razpravi lanskega budžeta sem govoril o gradbeni politiki naše vlade. Potrebno se mi zdi ponoviti nekatere misli o najvažnejših problemih tega resora in navesti nedostatke v gradbeni upravi in v izvrševanju poslov, koje bomo morali prej ali slej popraviti. Ministrstvo javnih del igra pri nas vlogo resora nižje vrste. To dokazujejo zlasti budžetne dotacije in osebna kvalifikacija ljudi, ki so bili poklicani v vodstvo in delo tega ministrstva. Razen inženjerjev, ki vodijo delo, nadzorni organi in nameščencev v ministrstvu je le malo ljudi, ki vedo, kaj država gradi, kaj in kako.

Gospod minister nam je v svojem ekspoziciji naznanil, kako si želi tudi on, da se danes, v 9. letu ujedinenja, pokloni več pozornosti gradbenemu resoru. Iz njegovega ekspoziceja pa je tudi jasno, da

ministrstvo javnih del ni moglo in ni znalo izvrševati svoje velike naloge.

Kritika celotnega delovanja bi izzevala zelo ostro, kajti slika je sledeča: državna postopja in državne zgradbe so danes v hujšem stanju nego kdaj popreli. O kaki delavnosti gradbenega nadzorstva, o vodstvu gradbenih poslov niti ni govora. Ceste propadajo.

Problem, kojega je trebalo ministrstvo javnih del rešiti, je bil jako težav, kolikor se tiče starih krajev, toda bil je dokaj lažji in priprostejši, kolikor se tiče novih pokrajin.

V starih pokrajinah je bilo potrebno popraviti ceste, ki so v vojnih dobah propadale in se kvarile, v novih pokrajinah pa je bila dolžnost vsaj čuvati in ohraniti ono stanje, v katerem so bile ceste ob zaključku vojne. Gospod minister mora priznati, da se ni storilo niti prvo niti drugo. K temu dodajam, da ministrstvo javnih del ni bilo doraslo niti prvemu niti drugemu problemu.

V prečanskih krajih

Je z razpustom avtonomnih teles in z nepravilnim postopanjem in uporabljanjem njihovih sredstev propadla nekdanja trajna velika briga za ceste, ministrstvo javnih del pa, ki je hotelo vse posle vzeti v svoje roke, je zanemarjalo svoje dolžnosti in tako je razumljivo, zakaj je začelo obče nazadovanje in propadanje.

Ministrstvo javnih del se je odločilo že na samem začetku za

gradbeni načrt, ki je bil od korena napaden in pogrešen.

Od tega načrta izvira vse zlo. Ta nesrečni načrt je našel svoj izraz v znamenit rešenju ministrstva javnih del od 17. aprila 1919. Načrt predpisuje obnovo, rekonstrukcijo cest v mejah stare Srbije tekom petih let. Dolžina cest, ki bi se bile morale obnoviti prvo leto (1920.), je bila 350 kilometrov, za leto 1921. predvideva načrt rekonstrukcijo 450 kilometrov, za 1922. okroglih 500 kilometrov, za 1923. 450 kilometrov in za 1924. okroglih 460 kilometrov, vsega torej v petih letih 2200 kilometrov.

Ministrstvo je odredilo popolno rekonstrukcijo, odnosno obnovo. V stvari se je kmalu pokazalo, da ne gre za «obnovo», temveč za popolnoma nove ceste, — stare ceste pa, ki so bile slabe ali pokvarjene, je bilo treba začasno in za silo popravljati.

Državne ceste bi po omenjenem razpisu ministrstva morale biti sposobne «za promet z vozovi največjega tipa in največje brzine». Za to nalogo so bile stare ceste nesposobne zaradi površne stavbe, slabih temeljev in niveleto in jih po mišljenju merodajnih strokovnjakov baje vobče ni bilo možno popraviti, da

Narodne skupščine dne 24. marca 1927.

bi služile navedeni svrhi. Pokazalo se je torej, da se z besedo «rekonstrukcija» misli tudi na nove varijante in izpremembo nivelete, na nove objekte in obnove kolovozov. S tem si je ministrstvo ustvarilo ogromno in lepo nalogo in je dobilo na razpolago 500 milijonov Din.

Vse delo je prišlo na rame odseka za ceste v ministrstvu javnih del. Sedaj bi bilo truda vredno preiskati, kako so se v odseku lotili posla, katerim osebam je bilo vse poverjeno in

kako se je vršilo delo,

ki je ostalo nedovršeno. Ali je kdo mislil na to, če je osebje v odseku po številu in kvalifikaciji sposobno izvršiti ono veliko nalogo? Menim, da nisem slabo poučen, da so bili v odseku za ceste samo neki starejši inženjer kot še in ta je imel v uradu 2 ali 3 mlajše inženjerje kot sodruke — ta skupina uradnikov bi torej naj dajala direktive in vodila nadzorstvo nad delom na dolžini 2200 km cest! Pomislite samo na dejstvo, da so te ceste stvarno nove zgradbe, le po imenu se je delo imenovalo «rekonstrukcija».

A to še ni vse, kar se je nalagalo odseku. Tudi izdrževanje starih državnih cest po dolžini nad 8000 km so morali poveriti odseku za ceste. Skoz odsek so morale iti vse ostale ceste, okrajne in deloma tudi občinske!

Na terenu so bili predstojniki sekcij, često zelo mladi ljudje, med njimi velik odstotek tujcev, zlasti Rusov. Gospoda, iz sekcij so prihajali predlogi in odsek jih ni mogel kontrolirati, ali so utemeljeni ali niso. Odsek je odobral predloge novih paralelnih cest tudi tam, kjer bi po odredbah znanega razpisa od 17. aprila 1909. bilo dovolj popraviti stare ceste.

Dragocen luksuz si je dovoljevala naša država

v tem resoru, predrag za naše stanje v prvih letih po ujedinenju. Evo dokazov!

Odsek za ceste je potrošil svoj fond.

Na 1 km «obnovljene» ceste v Srbiji se je izdalo povprečno po 1.200.000 Din! Številka ni izmišljena, številke same pa že dokazujejo, da cest nismo obnavljali, temveč da smo gradili nove ceste. Ali je čudo, da je z ozirom na 500 milijonov razpoložljivega fonda moralo priti do popolnega poloma te in sliče gradbene akcije? Ali nečemu se moramo čuditi! Kako so mogli biti ljudje, ki so resno verjeli svojem računu, da je mogoče na tak način rekonstruirati 2200 km cest, torej po 440 km vsako le to pet let.

Poglejmo si rezultat, gospoda!

Izvršili so, poslušajte, ne v petih do šestih letih, temveč do danes, deloma že s pomočjo novih kreditov, ki jih pa tukaj niti ne uvažujem — izvršili so 380 km. Za teh neceh 400 km smo potrošili razen novih kreditov ves prvotni fond 500 milijonov Din, kar znači, da smo zares plačali za vsak kilometer «obnovljene» ceste najmanj po 1.200.000 dinarjev, pri čemer je treba konstatirati, da smo izvršili jedva približno petino ali šestino programa, ki si ga je postavilo ministrstvo leta 1919.

Ni dovolj! Še nekaj drugega je treba tukaj konstatirati:

Starih cest ni nihče popravil, nove «rekonstruirane» ceste niso dovršene in tako smo sedli med dvema stoloma. Kar je načeto, ni gotovo, kar je staro, je prepuščeno svoji usodi!

Ministrstvo postopa negospodarsko, neracionalno. Kako postopa s podjetniki in kako si izbira podjetnike? Sinoči

smo slišali, da je minister moral prekiniti nekatere dogovore s podjetniki. Tudi lansko leto so bili slični dogodki in bilo je o njih precej govora v Narodni skupščini.

Država daje lahkoverno velika milijonska dela gotovim podjetnikom.

po nekem času se pa prepričuje, da dotični ljudje bodisi niso sposobni, da bi izpolnili dogovorjene pogoje, ali pa da zahtevajo preveč od države in bi radi državo izkoriščali — bodisi tako ali drugače, dejstvo je, da se dogovori prekinjajo. Temu pa ni krivo samo povojno stanje in vrstah naših podjetnikov, ker dobrih, solidnih in poštenih podjetnikov bi se bilo v državi dovolj, toda država jim ne daje posla, daje pa rajši posla nezanesljivim ljudem — iz strankarskih ali sličnih nečednih ozirov. Trdim, da je država sama kriva takih neljubih in za državne finance zelo dragih dogodkov, ki so nam resen memento. Krivo je ministrstvo, ki vodi te posle tako, da jih često oddaja ljudem, ki niso vredni zaupanja. Tudi drugega očitka ne smemo prihraniti temu ministrstvu, da se v svojem poslovanju ni prav nič oziralo v dobi devalvacije na rastoče cene.

Naši gradbeni proračuni izkazujejo po mišljenju g. ministra zelo majhne vsote. V prešlih letih je večina Narodne skupščine redno odobrvala le po eno tretjino onega budžeta, ki ga je zahtevalo ministrstvo javnih del od finančnega ministra. Ako g. minister javnih del trdi, da so njegovi krediti premajhni, bi mu skoraj odgovoril, da so njegovi krediti v celoti zelo visoki, ako upoštevamo način, kako so uporabljali v dosedanjih letih dovoljene kredite, kako so jih neracionalno zabijali v zemljo brez potrebnega velikopoteznega načrta, kako so — gospoda, oprosite oster izraz, ki je upravičen — kako so

milijone naravnost izmetavali,

a se korist nikjer ne pozna; z ozirom na to je skoro sreča, da so se v prešlih letih ministrstvu črtali nekateri veliki krediti, ker se je državi vsaj nekaj prihranilo. Ni še prišel čas, da bi mogli poveriti temu ministrstvu one vsote, ki bi ustrezale stvarni potrebi naše države.

Stanje cest v raznih pokrajinah

Je sledeče: Južna Srbija ima jako malo cest in še manj dobrih, v Srbiji je velika večina cest močno pokvarjena. Vojvodina, Hrvatska, Slovenija itd., prečanske pokrajine vobče so imele najboljše ceste, imele so, pravim, a to je seveda zgodovina in nikakoj sedanost. Teza, na kateri temelji gradbeni cestni načrt iz leta 1919., je bila pogrešna že vsled tega, ker je metal vse milijone gradbenega fonda samo v eno pokrajino, na teritorij predvojne Srbije. Ne razumem ozkega patriotizma tedanjega ministra javnih del, ki ni videl ničesar drugega v naši državi, ko svojo Sumadijo. Očitamo mu, da ni poznal razmer v prečanskih pokrajinah in ni mislil niti na vzdrževanje njihovih cest. Očitamo mu, da je storil velikansko napako, ko ni sprejel v svoj gradbeni načrt zvez med stari in novimi pokrajinami. O ujedinenju radi govorimo in vsa država je leta 1918. in 1919. orila od navdušenja, ko smo se ujediniili. Vi pa, gospoda v državni upravi, ste zametavali veliki duševni kapital na vse možne načine. Ministri javnih del so delali proti faktu ujedinenju.

ker niso ničesar storili za medsebojne prometne zveze med novimi in stariimi oblastmi. Srbija je imela svoj cestni sistem, Bosna svoj, Vojvodina svoj itd., kar je umljivo. Nenadoma smo v novi državi stali pred problemom, kako zvezati Srbijo in Bosno, Srbijo in Črno goro, Črno goro s Hercegovino in Bosno, Bosno z Dalmacijo, Srbijo z Vojvodino in Sremom itd. Gospodje v ministrstvu javnih del so smatrali, da je ta problem bil manjše važnosti nego obnova cestnega omrežja v Srbiji! Ali se čudite, da prebivalstvo v novih pokrajinah polagoma popuša v svoji ljubezni napram državi? Leta 1918. smo bili bolj ujedineni nego dandanes. A teza je kriva

brezbriznost uprave napram novim pokrajinam

in ministrstvo javnih del je krivo, ker je vodilo in izvrševalo svoje posle brez umevanja razmer v novih pokrajinah in ni izvršilo potrebnih medsebojnih prometnih zvez med novimi in stariimi deli kraljevine.

Mi smo proti kuluku. Imeli smo svojcas kuluk, toda življenje se je v Sloveniji razvijalo tako, da se je morala izpremeniti oblika kuluka. Naš kmetski človek ima danes toliko brige za vzdrževanje svoje hiše in družine, da mu je nemogoče hoditi na cestno raboto, tlako ali na kuluk brezplačno. Še manj pa kar zaporedoma po več dni na teden.

Nadaljevanje sledi.

Dogovore
"KLJUČ"
najboljše, najtrpežnejše
zato najcenejše

Samo ob 4. in pol 6. uri.

Samo ob 4. in pol 6. uri.

Čuvajte svoje hčere!

Žrtve velemesta...

Elitni Kino Matica, najudobnejše kino v Ljubljani. Tel. 2124

Komisijsko prodajno podjetje „E Z O“ LJUBLJANA. Velesejem. Telefon 2-140.

V nedeljo, dne 3. aprila ob 8. uri zjutraj se vrši na velesejskem prostoru prostovoljna javna dražba sledečih predmetov:

Kompletna jedilnica:
 auto Benz (Camion);
 auto Škoda (dvosedež);
 auto Austro Daimler s kompletno električno napravo;
 auto Puch III. 6sedež, Boschova razsvetljava;
 auto Ford, dvojna karoserija;
 auto Gräf & Saff, električna razsvetljava;
 predalnik (chiffonier), starinsko delo, bogato vloženo;
 lepa starinska miza, bogato vložena;
 otroški voziček;
 predalnik;

Za prodajo namenjeni predmeti se še sprejemajo.

Sokol

Sokolski dnevi v Beogradu

Skupščina jugoslovenskega Sokola. — Odkritje spominske plošče padlim Sokolom. — II. vsesokolski zlet 1930 v Beogradu. — Pokrajinski zlet v Skoplju 1. 1928. — Pokrajinski zlet in otvoritev Tabora 1927. v Ljubljani. — Akademija beograjskih društev.

Svojo letošnjo glavno skupščino je imelo jugoslovensko Sokolstvo v Beogradu. Ob tej priliki se je vršilo razen skupščine same, še nekoliko drugih prireditev, ki jih je privedlo beograjsko Sokolstvo. Udeležba na skupščini je bila ogromna. Zastopane so bile po delegatih poleg vseh jugoslovenskih sokolskih žup tudi češkoslovaška sokolska zveza, zastopnike je poslalo ministrstvo vojne in pomorščice, prosvete, notranjih del in za narodno zdravje.

Skepi, ki so se napravili v Beogradu, so važni za celokupno organizacijo, saj ji dajejo smer dela za troje prihodnjih let. Po pokrajinskem zletu v Ljubljani 1927, Skoplju 1928, se nam kažejo že obrisi bodočega II. jugoslovenskega vsesokolskega zleta v Beogradu. Delo pa bodi med tem časom malo poglajeno po mnogostevnih svezilih in župnih prednjakih in drugih tečajih, da pridobi organizacija večje število tehničnih izkušenj organizatorjev, ki so neobhodno potrebni za daljši razvoj Sokolstva pri nas.

Važni so skepi, ki so se storili na socialnem polju z ustanovitvijo posebnih socialnih odsekov pri društvih; dalje se je razširilo varovanje zoper nezgode tudi na sokolsko dečo. Poškodbeni fond bo služil v bodoče tudi zdravilnim naraščajo in deca pa tudi članstva na morju. — Uredilo se je nekaj važnih vprašanj glede sokolskega tiska. Pri Savezu se ustanovi poseben novinski informacijski urad. — Važni skepi so bili storjeni v pogledu manjšinskega dela. — V celoti je bila skupščina v Beogradu vzorna po organizaciji od strani Saveza, zato je tudi njen potek bil izredno gladek in zelo uspešen.

V naslednjih odstavkih prinašamo podrobno poročilo o poteku sokolskih dni v Beogradu:

Odkritje spominske plošče padlim Sokolom v vojnah 1912—1918.

Beograjski Sokol, ki je štel pred vojno 1912. nekaj nad 100 članov, je izgubil nadsetino svojega članstva na bojiščih. V počastilo spomina padlim junakom se je sklenilo vzidati v telovadnici, kjer so pokojni polikarati vežbali, spominsko ploščo, kjer bi bila imena 22 padlih bratov vrezana v kamnin na one čase.

V soboto 26. t. m. ob pol 10. se je zbrala v telovadnici beograjskega Sokola — matica odlična družba. Bili so navzoči zastopniki vlade, vojne akademije, Kola srpskih starih, gosp. Seba, češkoslovaški poslanik; stariji Dimitrije, župan Beograda dr. Kumanudi, rodbine padlih junakov, delegati jugoslovenskega Sokola in na stotine članstva. — Po vaju, kjer je sodelovalo akademsko pevsko društvo «Obiličje», je v daljšem govoru razložil pomen svečanosti starosta društva br. Miloj Lukić, nakar je govoril v imenu celokupnega Sokolstva starosta J. J. Gangel, ki je v dovršenem pesniškem govoru postopno padle brate kot svetle vzglede domovine ljubezni vsemu članstvu. «V vsakem od domovine ste Vi z nami. Vi kot deca ste v svobodi ste uničili naše suženjstvo živite z nami, dvignite nas v višino sokolskih idealov bratstva, Slovanstva, članstva!» Nato je položil v imenu Saveza meč na ploščo. V imenu vojnega ministra je primernim nagovorom položil ogromen meč general gosp. Mihajlovič. — Po lepem vaju patrijarha Dimitrije in zaključnem vaju staroste Lukića je bila slovesnost zaključena s pesmijo «Trubači», ki jo je dovelo zapelo društvo «Obiličje».

Na grobeh.

Po odkritju spominske plošče je odšla četa Sokolov pod vodstvom savezne komitacije na osrednje pokopališče, da počene na grob Čika Steva Todorovića, avtoriteta Sokolstva v predvojni Srbiji na grob br. dr. Otokarja Rumača. Na drugi grob je govoril br. dr. Lumačević, na drugem pa br. Nande Marolt.

Stefano kesilo.

Po predpoldanskih slovesnostih se je zbrala redništvo Saveza z vsemi delegati v salu Imperiala k svečanemu banketu, ki je privedel gostom na čast beograjskega Sokola občina, zastopana po njenem kmetu.

Na grobeh.

Po odkritju spominske plošče je odšla četa Sokolov pod vodstvom savezne komitacije na osrednje pokopališče, da počene na grob Čika Steva Todorovića, avtoriteta Sokolstva v predvojni Srbiji na grob br. dr. Otokarja Rumača. Na drugi grob je govoril br. dr. Lumačević, na drugem pa br. Nande Marolt.

Stefano kesilo.

Po predpoldanskih slovesnostih se je zbrala redništvo Saveza z vsemi delegati v salu Imperiala k svečanemu banketu, ki je privedel gostom na čast beograjskega Sokola občina, zastopana po njenem kmetu.

Na grobeh.

Po odkritju spominske plošče je odšla četa Sokolov pod vodstvom savezne komitacije na osrednje pokopališče, da počene na grob Čika Steva Todorovića, avtoriteta Sokolstva v predvojni Srbiji na grob br. dr. Otokarja Rumača. Na drugi grob je govoril br. dr. Lumačević, na drugem pa br. Nande Marolt.

Stefano kesilo.

Po predpoldanskih slovesnostih se je zbrala redništvo Saveza z vsemi delegati v salu Imperiala k svečanemu banketu, ki je privedel gostom na čast beograjskega Sokola občina, zastopana po njenem kmetu.

Senzacionalni roman slovite Selme Lagerlöf Kolosalno prikazan v istoimenskem delu. V glavnih vlogah: Največji filmski umetnik;

LON CHANEY

in najlepša filmska zvezda:

NORMA SHEARER

Predstave s sodelovanjem našega praznoprovoznega umetniškega orkestra se vrše

Samo ob 4. in pol 6. uri.

Elitni Kino Matica, najudobnejše kino v Ljubljani. Tel. 2124

Komisijsko prodajno podjetje „E Z O“ LJUBLJANA. Velesejem. Telefon 2-140.

V nedeljo, dne 3. aprila ob 8. uri zjutraj se vrši na velesejskem prostoru prostovoljna javna dražba sledečih predmetov:

Kompletna jedilnica:
 auto Benz (Camion);
 auto Škoda (dvosedež);
 auto Austro Daimler s kompletno električno napravo;
 auto Puch III. 6sedež, Boschova razsvetljava;
 auto Ford, dvojna karoserija;
 auto Gräf & Saff, električna razsvetljava;
 predalnik (chiffonier), starinsko delo, bogato vloženo;
 lepa starinska miza, bogato vložena;
 otroški voziček;
 predalnik;

Za prodajo namenjeni predmeti se še sprejemajo.

Sokol

Sokolski dnevi v Beogradu

Skupščina jugoslovenskega Sokola. — Odkritje spominske plošče padlim Sokolom. — II. vsesokolski zlet 1930 v Beogradu. — Pokrajinski zlet v Skoplju 1. 1928. — Pokrajinski zlet in otvoritev Tabora 1927. v Ljubljani. — Akademija beograjskih društev.

Svojo letošnjo glavno skupščino je imelo jugoslovensko Sokolstvo v Beogradu. Ob tej priliki se je vršilo razen skupščine same, še nekoliko drugih prireditev, ki jih je privedlo beograjsko Sokolstvo. Udeležba na skupščini je bila ogromna. Zastopane so bile po delegatih poleg vseh jugoslovenskih sokolskih žup tudi češkoslovaška sokolska zveza, zastopnike je poslalo ministrstvo vojne in pomorščice, prosvete, notranjih del in za narodno zdravje.

Skepi, ki so se napravili v Beogradu, so važni za celokupno organizacijo, saj ji dajejo smer dela za troje prihodnjih let. Po pokrajinskem zletu v Ljubljani 1927, Skoplju 1928, se nam kažejo že obrisi bodočega II. jugoslovenskega vsesokolskega zleta v Beogradu. Delo pa bodi med tem časom malo poglajeno po mnogostevnih svezilih in župnih prednjakih in drugih tečajih, da pridobi organizacija večje število tehničnih izkušenj organizatorjev, ki so neobhodno potrebni za daljši razvoj Sokolstva pri nas.

Važni so skepi, ki so se storili na socialnem polju z ustanovitvijo posebnih socialnih odsekov pri društvih; dalje se je razširilo varovanje zoper nezgode tudi na sokolsko dečo. Poškodbeni fond bo služil v bodoče tudi zdravilnim naraščajo in deca pa tudi članstva na morju. — Uredilo se je nekaj važnih vprašanj glede sokolskega tiska. Pri Savezu se ustanovi poseben novinski informacijski urad. — Važni skepi so bili storjeni v pogledu manjšinskega dela. — V celoti je bila skupščina v Beogradu vzorna po organizaciji od strani Saveza, zato je tudi njen potek bil izredno gladek in zelo uspešen.

V naslednjih odstavkih prinašamo podrobno poročilo o poteku sokolskih dni v Beogradu:

Odkritje spominske plošče padlim Sokolom v vojnah 1912—1918.

Beograjski Sokol, ki je štel pred vojno 1912. nekaj nad 100 članov, je izgubil nadsetino svojega članstva na bojiščih. V počastilo spomina padlim junakom se je sklenilo vzidati v telovadnici, kjer so pokojni polikarati vežbali, spominsko ploščo, kjer bi bila imena 22 padlih bratov vrezana v kamnin na one čase.

V soboto 26. t. m. ob pol 10. se je zbrala v telovadnici beograjskega Sokola — matica odlična družba. Bili so navzoči zastopniki vlade, vojne akademije, Kola srpskih starih, gosp. Seba, češkoslovaški poslanik; stariji Dimitrije, župan Beograda dr. Kumanudi, rodbine padlih junakov, delegati jugoslovenskega Sokola in na stotine članstva. — Po vaju, kjer je sodelovalo akademsko pevsko društvo «Obiličje», je v daljšem govoru razložil pomen svečanosti starosta društva br. Miloj Lukić, nakar je govoril v imenu celokupnega Sokolstva starosta J. J. Gangel, ki je v dovršenem pesniškem govoru postopno padle brate kot svetle vzglede domovine ljubezni vsemu članstvu. «V vsakem od domovine ste Vi z nami. Vi kot deca ste v svobodi ste uničili naše suženjstvo živite z nami, dvignite nas v višino sokolskih idealov bratstva, Slovanstva, članstva!» Nato je položil v imenu Saveza meč na ploščo. V imenu vojnega ministra je primernim nagovorom položil ogromen meč general gosp. Mihajlovič. — Po lepem vaju patrijarha Dimitrije in zaključnem vaju staroste Lukića je bila slovesnost zaključena s pesmijo «Trubači», ki jo je dovelo zapelo društvo «Obiličje».

Na grobeh.

Po odkritju spominske plošče je odšla četa Sokolov pod vodstvom savezne komitacije na osrednje pokopališče, da počene na grob Čika Steva Todorovića, avtoriteta Sokolstva v predvojni Srbiji na grob br. dr. Otokarja Rumača. Na drugi grob je govoril br. dr. Lumačević, na drugem pa br. Nande Marolt.

Stefano kesilo.

Po odkritju spominske plošče je odšla četa Sokolov pod vodstvom savezne komitacije na osrednje pokopališče, da počene na grob Čika Steva Todorovića, avtoriteta Sokolstva v predvojni Srbiji na grob br. dr. Otokarja Rumača. Na drugi grob je govoril br. dr. Lumačević, na drugem pa br. Nande Marolt.

Na grobeh.

Po odkritju spominske plošče je odšla četa Sokolov pod vodstvom savezne komitacije na osrednje pokopališče, da počene na grob Čika Steva Todorovića, avtoriteta Sokolstva v predvojni Srbiji na grob br. dr. Otokarja Rumača. Na drugi grob je govoril br. dr. Lumačević, na drugem pa br. Nande Marolt.

Stefano kesilo.

Po odkritju spominske plošče je odšla četa Sokolov pod vodstvom savezne komitacije na osrednje pokopališče, da počene na grob Čika Steva Todorovića, avtoriteta Sokolstva v predvojni Srbiji na grob br. dr. Otokarja Rumača. Na drugi grob je govoril br. dr. Lumačević, na drugem pa br. Nande Marolt.

Na grobeh.

Po odkritju spominske plošče je odšla četa Sokolov pod vodstvom savezne komitacije na osrednje pokopališče, da počene na grob Čika Steva Todorovića, avtoriteta Sokolstva v predvojni Srbiji na grob br. dr. Otokarja Rumača. Na drugi grob je govoril br. dr. Lumačević, na drugem pa br. Nande Marolt.

Stefano kesilo.

Po odkritju spominske plošče je odšla četa Sokolov pod vodstvom savezne komitacije na osrednje pokopališče, da počene na grob Čika Steva Todorovića, avtoriteta Sokolstva v predvojni Srbiji na grob br. dr. Otokarja Rumača. Na drugi grob je govoril br. dr. Lumačević, na drugem pa br. Nande Marolt.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5—

Zenitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1— Najmanjši znesek Din 10—

Obrazi

FRANC FUJAN
krovstvo in salga
strednih potrebščin
Ljubljana-Galjeva 9.
105

Službe

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf
Hagor Hliber
Ljubljana Valvasorjev trg 206

Službe

Samostojno šiviljo
za damske obleke sprejme
tako župnik Bojer, Trnovski
pristan 16 — Acetito.
8263

Učenci

za španskiško trgovino, za
potrebno koliko izobražbo
sprejme. — Posuđe pod
«Jutra» na oglašni od-
delku «Jutra». 8238

Brivskega

pomočnika
s hrano in stanovanjem v
hili sprejme Josip Kralj,
brivski mojster v Hraškov-
ku. 8234

Trg. pomočnika

mladega, treznega, agili-
ga, simpatičnega in samo-
stojnega delavca, ki bi ob-
sejal potovanja po Gorenjs-
kemu, sprejme takoj. —
Posuđe na oglašni od-
delku «Jutra» pod «Veletrgovina
s španskiškimi blagom». 8216

Mladenič

simpatičen, več sloven-
skega, nenavaden in in-
teligenčen mladenič, ki bi
se pri pomočniku ali ali-
ko bi bil rabil priprave-
na v vsakem delu, sprej-
ma. — Posuđe na oglašni
oddelku «Jutra» pod «Veletrgovina
s španskiškimi blagom». 8216

Knjigovodnja

ki poloti kavelje v hranil-
ni knjižnici sprejme takoj
Dopis na oglašni oddelku
«Jutra» pod «Kraji, popo-
loma samostojno». 8215

2 učenci

sprejme za šivanje perila
O. Haba, Kopališka ul. 12,
Kolenja. 8179

Šofer-mehanik

pošten in trezen, nad 25 let
star, se sprejme takoj k
tovornemu avtu na delu.
Hrana in stanovanje v hili.
Slobo stalna. Posuđe na
oglašni oddelku «Jutra» pod
«Veletrgovina s španskiškimi
blagom». 8238

Oskrbnika

za malo hišo blizu Ljub-
ljane, zakonski par ali
upokojenec sprejme. Ena
soba s kletnikom na ras-
položje. Oskrbništvo mora
mali sadni vrt. Posuđe na
oglašni oddelku «Jutra» pod
«Veletrgovina s španskiškimi
blagom». 8179

Dva krojaška po- močnika

za malo in veliko delo
sprejme takoj Fran Mekc,
Kraji, Trbovlje 1 — Loka
št. 424. 8221

3 soboslikarske po- močnice

za vsako posebno delo,
sprejme v stalno službo.
Naslov v oglašni oddelku
«Jutra». 8238

Akviziterje

sprejme in agili sprejme
predi dobri proviziji Novin-
ski biro, Selenburgova ul.
št. 711. 8233

Kontoristinja

s dvoletno prakso, 18 let
star, sprejme takoj. —
Posuđe na oglašni od-
delku «Jutra». 8239

Več čevljarških po- močnikov

dobro izrednih, sprejme
v stalno delo. Naslov pove
oglašni oddelku «Jutra». 8241

Trg. pomočnika

agilični, ki je obenem in-
teligenčen, sprejme samo pra-
vo, sprejme močno in
galanterijsko trgovino za
tako. Posuđe na oglašni
oddelku «Jutra» pod sifro
«Veletrgovina s španskiškimi
blagom». 8206

Mizarskega vajenca

14-15 let starega sprejme
takoj Alojz Udri, mizar v
Predvorju. 8205

Brivskega

pomočnika
sprejme v stalno službo
Mihail Godnov, brivec v
Trilici. 8232

Šiviljo

dobro izrednih, sprejme
v stalno delo. Naslov pove
oglašni oddelku «Jutra». 8215

Trg. pomočnika

mladega, treznega, agili-
ga, simpatičnega in samo-
stojnega delavca, ki bi ob-
sejal potovanja po Gorenjs-
kemu, sprejme takoj. —
Posuđe na oglašni od-
delku «Jutra» pod «Veletrgovina
s španskiškimi blagom». 8216

Trg. pomočnika

mladega, treznega, agili-
ga, simpatičnega in samo-
stojnega delavca, ki bi ob-
sejal potovanja po Gorenjs-
kemu, sprejme takoj. —
Posuđe na oglašni od-
delku «Jutra» pod «Veletrgovina
s španskiškimi blagom». 8216

Šoferja

abstinenta, ki je vsaj nekaj
več letne trgovine, sprejme
takoj Jos. Oroš, Laško.
8211

Brivskega

pomočnika
mlajšega, sprejme v trez-
nega, sprejme proti teden-
ski plači 210 Din. Naslov
v oglašni oddelku «Jutra»
8214

Službe

Šofer
vešč vseh popravil avto-
mobilov in parnih strojev,
prosti vsakdanje, 18 let
star, sprejme. Posuđe na
oglašni oddelku «Jutra»
pod «Veletrgovina s španskiškimi
blagom». 8239

Šofer

abstinent, s daljšo prakso,
tudi premeniti službo. Na-
slov na oglašni oddelku «Jutra»
pod «Veletrgovina s španskiškimi
blagom». 8271

Knjigovodja

korespondent
samostojno delavec, s dol-
goletno prakso, absolviran
Maturno, perfektno kore-
spondent v slovenskem, sr-
bo-hrvatskem in nemškem
jeziku, govori italijanski,
18 let star, sprejme. —
Posuđe na oglašni od-
delku «Jutra» pod «Veletrgovina
s španskiškimi blagom». 8178

Kontoristinja

prosvetna, perfektna slov-
nka, v nemški stenografi-
ji, sprejma strojno pisar-
stvo in odlični referencami —
svojeletno prakso, absolviran
Maturno, perfektno kore-
spondent v slovenskem, sr-
bo-hrvatskem in nemškem
jeziku, govori italijanski,
18 let star, sprejme. —
Posuđe na oglašni od-
delku «Jutra» pod «Veletrgovina
s španskiškimi blagom». 8178

Avto «Puch»

tipa VIII, 1438 HP, šest-
sedežni, Boech razsvetljava,
samopogon, v prav dobrem
stanju, prodaja za 40.000
Din. — Na ogled in postojno
pri Jago-Auto v Ljubljani,
Dunajska cesta 35. Telefon
št. 2256. 8236

Stružnica

(Berlinerbank) nova, za vi-
lake etc., ugodno prodaja.
— Na ogled in postojno
pri Jago-Auto v Ljubljani,
Dunajska cesta 35. Telefon
št. 2256. 8236

Pletilni stroj

št. 8150, popolnoma nov,
radi selitve prodaja za po-
lovinno ceno. Naslov pove
oglašni oddelku «Jutra». 8216

Sodna dražba

zlate ure s zlati veržico,
zlatke «Schaffhausen» ter
slovenskega izdelanega so-
stala v konjaku Malherbe.
se vrši v petek, 1. aprila
ob 9. uri na sodišču v Ljub-
ljani, soba št. 19. 8219

Priloga

Priloga velike zalogo
čimic, otomanoj,
vijačnice, mreže,
z ožljive nostelje, dvane
itd.
Velika izbira filme, afrika
in druge, v veliki zalogi
in največje prodaje
Franc Jager, tapetnik
Ljubljana, Sv. Petra nasip 20
poleg Zmajevke, prejme mo-
narskega mostu. 8200-a

Priloga

Priloga velike zalogo
čimic, otomanoj,
vijačnice, mreže,
z ožljive nostelje, dvane
itd.
Velika izbira filme, afrika
in druge, v veliki zalogi
in največje prodaje
Franc Jager, tapetnik
Ljubljana, Sv. Petra nasip 20
poleg Zmajevke, prejme mo-
narskega mostu. 8200-a

Priloga

Priloga velike zalogo
čimic, otomanoj,
vijačnice, mreže,
z ožljive nostelje, dvane
itd.
Velika izbira filme, afrika
in druge, v veliki zalogi
in največje prodaje
Franc Jager, tapetnik
Ljubljana, Sv. Petra nasip 20
poleg Zmajevke, prejme mo-
narskega mostu. 8200-a

M. Zévaco

Papežinja Favsta

Roman

Ko mi slišal ničesar več, se je vrnil v celico, zapri vrata ter spet obesil svetiljko in ključ na žebelj. Nato je vnovič izdri rapir.

»Tako mi mrtve matere!« je zarohnel s pridruženim glasom. »Naj reče krvnik kar hoče... poginil boš od moje roke!...«

In že je naskočil.

To pot ni šlo več za dogovorjeno borbo. Nič več ni stal na mestu, kakor je izprva sam ponudil. Zdaj ga je hotel ubiti! Skakal je na levo, na desno, naprej in nazaj, zaganjaje se v Pardaillana. ki je vzlic sponam na nogah odbijal njegove napade...

Ječarjeva leščerba je medlo brlela v temo. Bussijev meč je švilgal proti vitezovim prsim kakor blisk... Bil je prizor, da bastiljske temice še niso videle enakega do tiste noči...

Prišel je trenutek, ko se je Leclerc iznemogel naslonil na vrata.

»Oh,« je zamrmral, »zakaj sem mu dal orožje v roko!«

Niti misel na umor neoboroženega se mu ni upirala v tem obupu...

»Ubiti ga moram!« mu je tolklo v možganih. »Ako se ne nalokam njegove krvi, naj rajši takoj poginem!...«

Udaril je s spočito močjo. V strašni tišini celice se je slišal samo žvenket ostrin in siganje zveri, ki je hlepela po krvi. Pardaillan je popustil. Umaknil se je v kot, kakor da omahuje.

»Držim ga!« je zarohnel Leclerc, podoben tigru, ki se pripravlja, da bi zasadi žrtvi kremplje v vrat.

Zaletel se je prav do njega, da bi mu onemogočil rabo meča in bi ga zaklal z bodalom.

»Držim te!« je tulil. »Zdaj te pribijem na zid!«

Tedajci pa je zahropel in odprl usta, da bi zaklical na pomoč. Toda klic se je izpremenil v grgranje živali, ki jo daviš...

110

In res! Ko se je Bussi-Leclerc v slepi togoti zagnal proti Pardaillanu, ga je mahoma objela dvojica silnih rok; omahnil je, zahropel in glava mu je pala na ramo. Pardaillan je odnehal. Spustil je Leclerca na tla, sklonil se k njemu ter mu položil roko na srce.

»Ni mrtev!« je rekel sam pri sebi. »Prav. Žal bi mi bilo, kadar se drugič srečava, naj se me loti v tretje, ako ga bo še volja...«

Nato je vstal in nategnil verigo, kar je najdelj mogel. Res se mu je posrečilo, da je dosegel ključ. Ključavnici na sponah, ki so mu uklepale noge, sta bili odklenjeni kakor bi trenili.

Že je hotel planiti k vratom, ko ga je prešinil divji obup...

Pardaillan ni mogel več hoditi! Baš toliko da se je držal na nogah... Slabost ga je obhajala. Pomislil je na to, kaj bo, ako se zgrudi in obleži poleg Bussija-Leclerca. Guverner se je moral čez nekaj minut zdriniti iz omedlevice... in tedaj...

Pal je na kolena. Kakor nehoti je zgrabil bodalo onesvečenega nasprotnika in ga je krčevito stisnil v desnico...

Prešlo je nekaj minut. V nobenem izmed bojev, kar jih je dotlej bojeval, ni potrosil vitez toliko srdite volje kakor v teh minutah. ko se je boril z omedlevice ter zbiral sile za poslednji, rešilni napor.

In res! Moči so se jele vračati. Čuteč, da mu odlega, je pomohil roke v lužo, ki je stala na tleh, in si je osvežil obraz. Nato je vstal.

»Hočem!« je ponavljal s stisnjenimi zobmi. »Hočem, zato tudi morem!... Hoditi hočem! Odit hočem!... Živeti hočem!...«

Čudež volje se je zgodil. Pardaillan, onemogel od izgube krvi, Pardaillan, ki so mu bili pozabili prinesiti kosček kruha, je zdajci odločno krenil k vratom, snel leščerbo z žebelja in stopil iz svoje grobnice!... In ko je trikrat obrnil ključ, da ne bi mogel Leclerc za njim, kadar se osvesti, se je oddahnil kakor še nikoli ne...

Prožno je odhitel po stopnicah na vrh. Zgoraj, na dvorišču, je čakal ječar Comtois z arkebuzirji...

Pardaillan se je ustavil v prvem podzemlju, pred celico, v kateri je moral biti Karel, ako mu je Maurevert povedal resnico. S strašno mirnostjo, ki ga je odlikovala v skrajnih trenutkih, je jel izbirati ključ in odrivati zapahe, kar seveda ni šlo brez škripanja. Izza

vrat se je slišal glas, podoben besnemu hropenju.

Baš tisti mah, ko je odklenil, pa je udarilo iz spodnje celice zamolklo vpitje in razbijanje: Bussi-Leclerc se je bil zbudil iz omedlevice!

»Moral bi ga bil zadaviti,« je pomislil Pardaillan. »Vse mi lahko izpodleti zaradi njega...«

A v tem so se vrata odprla. Naglo je vstopil ter jih zaprl za seboj. Ko je posvetil z leščerbo, ki jo je držal v roki, je zagledal pred seboj mladega človeka, vsega razcvetnega, vsega krvavega, z brezumnimi očmi in spačenimi usti sredi obraza, ki v svoji blazni togoti ni bil več človeški obraz...

To bitje, ki ga je vitez komaj še spoznal, se je brez besede zapiralo vanj in ga je oberoč zgrabilo za grlo.

»Evo ga!« je zahropel z jedva razumljivim glasom. »Vsaj enega! Pogini, lopov!...«

»Karel! Sinko!« je zastokal Pardaillan. »Molči, ali pa sva izgubljena!...«

»O Violetta!« je zahropel mladi vojvoda. »Odpusti mi, da zadavim samo enega v odkup za tvojo smrt!...«

Pardaillan se je obupno branil. Ni ga smel ne ubiti ne raniti, vendar je vedel, da je to edino, kar ga more otežiti... Bussi v svoji celici je tulil čedalje glasneje. Gotovo so zgoraj ječarji prestrašeni poslušali ta hrup in so se odpravljali gledat, kaj je, čeprav jim je bil guverner prepovedal!...

Trenutek je bil strašen. Že se je izpolnjevalo, česar se je vitez bal: Comtois in arkebuzirji so prihajali... Pardaillan je čul njihovo klobuširanje po stopnicah!...

A prav tedaj se mu je posrečilo, da je odtrgal Karlove roke, ki so ga stiskale za grlo. S čudnim, komaj slišnim smehom je dejal:

»Ta bi bila lepa! Pardaillan zadavljen po sinu Marije Touchetove!«

Karel je čul te besede. Ni jih razumel. Toda spoznal je vitezov smeh... Odskočil je, izbulji oči in z neizrekljivim začudenjem pogledal moža, kateremu je hotel zaviti vrat... Da, bil je on! Mladi vojvoda se je vrgel na kolena...

Korespondent

kot predstojnik večje industrijske pisarne popolnoma več slovenščine, srbohrvaščine in nemščine stenografije ter strojepisa a se išče za čim prejšnji nastop.

Samo gospodje s popolno trgovsko naobrazbo naj se javijo pod »Industrija« Ljubljana, poštni predal 129

Preselitev.

Stavbeno podjetje Accetto in drugovi

družba z o. z. v Mariboru

se je preselila iz Frančiškanske ulice v nove lastne prostore

Koroščeva ulica

nasproti hišne številke 24.

Zmeren zaslužek

nudim vestnim vpokojencem drž. uradnikom I. kategorije (tudi z dežele),

ki bi hoteli zbirati zemljeknjižne in druge podatke.

Oferte z navedbo starosti in strokovne naobrazbe na upravo »Jutra« Maribor, p. d. »Universale«.

Modro galico 98/99

špecijsko blago, kavo, riž, olje, moko, slanino, mast, koruzo, razno žganje itd. ter

praženo kavo

nudi najceneje na veliko in malo

veletrgovina

Anton Kolenc & drugovi, Celje

Lastna pražarna za kavo. Trgovci, zahtevajte cenik

„Underwood“

pisalni stroj ima največjo silo, ves, nad 2.000.000 strojev promet, nedosegljiv v trdnosti in vsi tega na cenah

LUD. BARAGA, LJUBLJANA,

Sebenburgova ulica številka 61.

†

Potrta neizmerno žalosti soročam v svojem imenu kakor tudi v imenu svoje hčerke: **Magdica** vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je moj iskreno ljubljeni, nepobabljeni soročnik, oče, brat, stric in svak, gospod

Anton Marn

sprevodnik državne železnice

v ponedeljek, 28. t. m. ob 5. uri pop. po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepoznanega pokojnika se vrši danes ob 4 pop. iz deželne bošnice na pokopališče k Sv. Križu

V Ljubljani, dne 30. marca 1927.

Žalujoča Pavla Marn, soproga in rodbina Žagar-Gasper.

Enonadstropno hišo

lepo, z lepim stanovanjem in balkonom, 1 minuto oddaljeno od železniške postaje Poljčane, na vogalu treh cest, na najlepšem prostoru **po najugodnejši ceni prodam.**

Večja količina

MAKULATURNEGA PAPIRJA

primerne

za trgovce, tovarne, za pakiranje, dalje za mesarje, peke in druge

ugodno naprodaj.

Naslov pove uprava »Jutra«.

Hmeljarji pozor!

v savinjski dolini v viraškem okraju je radi družinskih razmer

takoj na prodaj dvojje lepih posestev za gojitev hmeljarstva ter živinore

in sicer

1. Obsega 35 oralov arundirano, obstoječe iz 20 oralov samih lepih njiv ter 4 ovalo, zaraščenega gozda in 6 oralov travnikov. Vse poslopje: lepa hiša, gospodarsko poslopje, svinjaki in šest okenski kozarke je še skoro novo.

2. Obsega 70 oralov z gospodarskim poslopjem in sicer: okoli 20 oralov epe, ravne zemlje za njivo in travnike, 20 oralov zasaenega smrekovega gozda, ostanek pa lepo, debelo bukovje. Naslov se zve v upravnistvu ista.

3795a

Mesni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo, da je po kratkem trpljenju, previdena s tolažili sv. vere, bogu vdano preminula naša ljubljena hčerka, mama, sestra in teta

Augusta Eberle

dne 26. marca 1927 v sanatoriju v Grazu.

Truplo nepoznanega pokojnice se bo prepeljalo iz Graza v Ljubljano in se bo položilo na mrtvaški oder v mrtvašnici pri Sv. Krištofu.

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 31. t. m. ob 4. uri popoldne iz cerkvice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo brala dne 2. aprila 1927 ob 9. uri v farni cerkvi Marijinega Oznanenja v Ljubljani.

V LJUBLJANI, dne 29. marca 1927.

Žalujoči ostali.

†

Potrjim sreem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nadvse ljubljani oče, soročnik, brat, stric, gospod

Franc Lang

mlekarski vodja,

dne 29. marca t. l. po kratki, mučni bolezni umrl.

Pogreb pokojnika se vrši v četrtek 31. marca na domače pokopališče.

V LOGATCU, 29. marca 1927

Josipina, soproga.

Otroci: Pepl, Venček, Slavica.

†

Prebriskim in neotlažljivim sreem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da se je nadvse ljubljani sin in brat, gospod

MILAN SLUGA

v 18. letu, po dolgem in mučnem trpljenju, previden s svetotajstvi, preselil v večno boljše življenje.

Pogreb najega bo v četrtek 31. marca t. l. ob 4. popoldne iz hiše

žalosti, Rožna dolina št. 28, cesta V. na pokopališče na Viču.

Rožna dolina, 29. III. 1927.

Žalujoča rodbina: SLUGA.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopiju).

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, prodajni in kreditni vsake vrste, eskompt in likasno menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Brzljavke: Kredit. Ljubljana. Telefon št. 40, 457, 548, 803 in 806.